

SPRÁVA O HODNOTENÍ ÚZEMNOPLÁNOVACEJ DOKUMENTÁCIE

ÚZEMNÝ PLÁN OBCE PODHÁJSKA

Podľa prílohy č. 5 k zákonu č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na
životné prostredie v znení neskorších predpisov

September 2017

Obsah

A. ZÁKLADNÉ ÚDAJE	5
I. Základné údaje o obstarávateľovi	5
1. Označenie	5
2. Sídlo	5
3. Meno, priezvisko, adresa, telefónne číslo a iné kontaktné údaje oprávneného zástupcu obstarávateľa, osoby s odbornou spôsobilosťou na obstarávanie územnoplánovacích podkladov a územnoplánovacej dokumentácie a miesto na konzultácie	5
II. Základné údaje o územnoplánovacej dokumentácii	6
1. Názov	6
2. Územie (kraj, okres, obec, katastrálne územie, parcelné číslo)	6
3. Dotknuté obce	6
4. Dotknuté orgány	6
5. Schvaľujúci orgán	7
6. Vyjadrenie o vplyvoch územnoplánovacej dokumentácie presahujúcich štátne hranice	7
B. ÚDAJE O PRIAMYCH VPLYVOCH ÚZEMNOPLÁNOVACEJ DOKUMENTÁCIE NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE VRÁTANE ZDRAVIA	7
I. Údaje o vstupoch	7
1. Pôda	7
2. Voda	9
3. Suroviny	12
4. Energetické zdroje	12
5. Nároky na dopravu a inú infraštruktúru	14
II. Údaje o výstupoch	19
1. Ovzdušie	20
2. Voda	21
3. Odpady	22
4. Hluk a vibrácie	24
5. Žiarenie a iné fyzikálne polia	24
6. Doplnujúce údaje	25
C. KOMPLEXNÁ CHARAKTERISTIKA A HODNOTENIE VPLYVOV NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE VRÁTANE ZDRAVIA	26
I. Vymedzenie hraníc dotknutého územia	26

II. Charakteristika súčasného stavu životného prostredia dotknutého územia - podľa stupňa územnoplánovacej dokumentácie.....	26
1. Horninové prostredie	26
2. Klimatické pomery.....	29
3. Ovzdušie	30
4. Vodné pomery	31
5. Pôdne pomery	32
6. Fauna a flóra.....	33
7. Krajina.....	34
8. Chránené územia, chránené stromy a ochranné pásma podľa osobitných predpisov a územný systém ekologickej stability.....	35
9. Obyvateľstvo	37
10. Kultúrne a historické pamiatky a pozoruhodnosti, archeologické náleziská	38
11. Paleontologické náleziská a významné geologické lokality.....	39
12. Iné zdroje znečistenia	39
13. Zhodnotenie súčasných environmentálnych problémov	40
III. Hodnotenie predpokladaných vplyvov územnoplánovacej dokumentácie na životné prostredie vrátane zdravia a odhad ich významnosti podľa stupňa územnoplánovacej dokumentácie	41
1. Vplyvy na obyvateľstvo.....	41
2. Vplyvy na horninové prostredie, nerastné suroviny, geodynamické javy a geomorfologické pomery	42
3. Vplyvy na klimatické pomery	42
4. Vplyvy na ovzdušie.....	43
5. Vplyvy na vodné pomery	43
6. Vplyvy na pôdu	44
7. Vplyvy na faunu, flóru a ich biotopy.....	44
8. Vplyvy na krajinu	45
9. Vplyvy na chránené územia a ochranné pásma.....	46
10. Vplyvy na kultúrne a historické pamiatky, vplyvy na archeologické náleziská	47
11. Vplyvy na paleontologické náleziská a významné geologické lokality.....	48
12. Iné vplyvy.....	49
13. Komplexné posúdenie očakávaných vplyvov z hľadiska ich významnosti, vzájomných vzťahov a ich porovnanie s platnými právnymi predpismi.....	49

IV. Navrhované opatrenia na prevenciu, elimináciu, minimalizáciu a kompenzáciu vplyvov na životné prostredie a zdravie	50
V. Porovnanie variantov zohľadňujúcich ciele a geografický rozmer strategického dokumentu vrátane porovnania s nulovým variantom	52
1. Tvorba súboru kritérií a určenie ich dôležitosti na výber optimálneho variantu	52
2. Porovnanie variantov.....	53
VI. Metódy použité v procese hodnotenia vplyvov územnoplánovacej dokumentácie na životné prostredie a zdravie a spôsob a zdroje získavania údajov o súčasnom stave životného prostredia a zdravia.....	57
VII. Nedostatky a neurčitosti v poznatkoch, ktoré sa vyskytli pri vypracúvaní správy o hodnotení	58
VIII. Všeobecne záverečné zhrnutie	59
IX. Zoznam riešiteľov a organizácií, ktoré sa na vypracovaní správy o hodnotení podieľali, ich podpis (pečiatka).....	61
X. Zoznam doplňujúcich analytických správ a štúdií, ktoré sú k dispozícii u navrhovateľa a ktoré boli podkladom na vypracovanie správy o hodnotení.....	61
XI. Dátum a potvrdenie správnosti a úplnosti údajov podpisom (pečiatkou) oprávneného zástupcu navrhovateľa.....	62

A. ZÁKLADNÉ ÚDAJE

I. Základné údaje o obstarávateľovi

1. Označenie

Obec Podhájska

2. Sídlo

Zdravotnícka č. 322/2, 941 48 Podhájska

3. Meno, priezvisko, adresa, telefónne číslo a iné kontaktné údaje oprávneného zástupcu obstarávateľa, osoby s odbornou spôsobilosťou na obstarávanie územnoplánovacích podkladov a územnoplánovacej dokumentácie a miesto na konzultácie

Oprávnený zástupca obstarávateľa:

Ing. Vladimír Bakoš, starosta obce

Obecný úrad Podhájska, Zdravotnícka 322/2, 941 48 Podhájska

t.č. 035 / 6586 106, e- mail: obecnyurad@obecpodhajska.sk

Spracovateľ Územného plánu obce Podhájska:

Ing. arch. Vlasta Čamajová – autorizovaný architekt

registračné číslo SKA 1272 AA

Záhradná 14, 965 01 Žiar nad Hronom

Odborne spôsobilá osoba pre obstarávanie ÚPD:

Ing. arch. Gertrúda Čuboňová

Číslo preukazu odbornej spôsobilosti : 236

II. Základné údaje o územnoplánovacej dokumentácii

1. *Názov*

Územný plán obce Podhájska

2. *Územie (kraj, okres, obec, katastrálne územie, parcelné číslo)*

Kraj	: Nitriansky
Okres	: Nové Zámky
Obec	: Podhájska
Katastrálne územie	: Svätuša, Belek

3. *Dotknuté obce*

Radava, Veľké Lovce, Pozba, Trávnica

4. *Dotknuté orgány*

Dotknutými subjektmi pri spracovaní, prerokovávaní a schvaľovaní územnoplánovacej dokumentácie obce sú orgány určené v § 140a zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení neskorších predpisov.

5. Schvaľujúci orgán

Schvaľujúcim orgánom pre územnoplánovaciu dokumentáciu obce Podhájska je Obecné zastupiteľstvo obce Podhájska

6. Vyjadrenie o vplyvoch územnoplánovacej dokumentácie presahujúcich štátne hranice

Územný plán obce Podhájska rieši výlučne katastrálne územia obce Podhájska, riešené územie v rámci územnoplánovacej dokumentácie obce leží mimo dosahu štátnych hraníc Slovenskej republiky a nemá vplyv presahujúci štátne hranice.

B. ÚDAJE O PRIAMYCH VPLYVOCH ÚZEMNOPLÁNOVACEJ DOKUMENTÁCIE NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE VRÁTANE ZDRAVIA

I. Údaje o vstupoch

1. Pôda

Kvalita a stav pôdneho fondu sú závislé od ich prirodzených vlastností, od prírodných a antropogénne vyvolaných procesov, od vykonaných melioračných opatrení a vplyvu ľudskej činnosti. Väčšina plochy katastra Podhájska je poľnohospodársky intenzívne využívaná a funkčne v katastroch obce prevláda orná pôda.

Katastrálne územie obce Podhájska má rozlohu 1.111,6259 ha (11,12 km²), z ktorej poľnohospodárska pôda predstavuje 77,17 % (857,8730 ha). Z hľadiska druhovej skladby má najväčší podiel má orná pôda o celkovej výmere 696 ha (81,10 %). Trvalé trávne porasty o celkovej výmere cca 82 ha tvoria 9,6 %,

záhrady o výmere cca 35 ha tvoria 4,1 %, ovocné sady o výmere cca 24 ha tvoria 2,8 % a vinice s celkovou plochou cca 21 ha tvoria 2,3 % z celkovej plochy poľnohospodárskej pôdy.

Z hľadiska pôdnych typov dominujú černozeme kultizemné, lokálne modálne a erodované a regozeme typické karbonátové, zo spraší, ktoré zaberajú podstatnú severnú časť katastrálneho územia Svätuša a Belek. V malom množstve sa na okraji severnej časti katastrálneho územia Svätuša a na okraji východnej časti katastrálneho územia Belek nachádzajú černozeme hnedozemné a čiernicové zo spraší a sprašových hĺn, lokálne černozeme ťažké a smonice z neogénnych ílov. V južnej časti obidvoch katastrálnych území sa nachádzajú hnedozeme kultizemné, lokálne modálne a erodované a regozeme kultizemné a modálne karbonátové, zo spraší.

Podrobnú charakteristiku o pôdno-ekologickom charaktere riešeného územia poskytujú bonitované pôdno-ekologické jednotky (BPEJ), ktoré vyplývajú zo zhodnotenia genetických vlastností pôd, pôdotvorného substrátu, zrnitosti, klímy, svahovitosti, štrkovitosti, hĺbky pôdy a expozície. Bonitovaná pôdno-ekologická jednotka (BPEJ) je klasifikačný a identifikačný údaj vyjadrujúci kvalitu a hodnotu produkčno-ekologického potenciálu poľnohospodárskej pôdy na danom konkrétnom stanovišti.

BPEJ sú na základe vyhodnotenia produkčných schopností poľnohospodárskych pôd zaradené do 9. obvodových skupín, pričom do prvých 4. skupín sú zaradené pôdy s vysokou produkčnou schopnosťou a sú osobitne chránené podľa Zákona č. 220/2004 Z.z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy a o zmene zákona č. 245/2003 Z.z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Skupina pôd 1 – 4 predstavuje pôdy s vysokou produkčnou schopnosťou, 5 – 7 sú pôdy so strednou kvalitou a pôdy 8 – 9 majú nízku kvalitu.

Z hľadiska kvality pôdy patrí až 57,8 % pôd riešeného územia medzi bonitované pôdno-ekologické jednotky 1 až 4 triedy. Tieto najkvalitnejšie pôdy sa nachádzajú v severnej, severozápadnej a severovýchodnej časti katastrálneho územia obce Podhájska.

2. Voda

Zásobovanie pitnou vodou

V súčasnosti má obec vybudovaný verejný obecný vodovod, ktorý slúži na hromadné zásobovanie obyvateľstva pitnou vodou. Správcom vodovodu je ZsVaK OZ Nové Zámky. Rozvodná sieť je vybudovaná z PVC rúr DN 200 a DN 100. Pozostáva z viacerých vetiev, ktoré zväčša nie sú zokruhované. Sú vedené prevažne v krajniciach a zelených pásoch. Na potrubí sú vybudované podzemné hydranty vo vzdialenosti cca 80 až 120 m. Z verejnej vodovodnej siete sú okrem obytnej zástavby zásobované aj zariadenia občianskej vybavenosti, drobné prevádzky, hospodárske dvory PD, areál kúpaliska a iné.

Potreba vody pre obec je zabezpečovaná zo zdroja Gabčíkovo diaľkovodom Gabčíkovo – Nové Zámky. Územie obce Podhájska je následne zásobované zo skupinového vodovodu Šurany – Podhájska – Trávnica. Obec je zo skupinového vodovodu zásobovaná prírodným potrubím DN 300 Šurany – Podhájska – Trávnica do akumuláčnej nádrže o objeme 50 m³, odkiaľ je prečerpávaná do vodojemu 1 x 650 m³. Vodojem je situovaný južne od zastavaného územia obce v blízkosti chatovej osady so záhradkami a vinicami. Slúži na zabezpečenie vyrovnania rozdielov medzi prítokom vody zo zdroja a nerovnomerného odberu, prevádzkového tlaku, vyrovnania tlakových rozdielov, na udržanie väčších zásob pre mimoriadne udalosti, hlavne ako protipožiarnu zásobu a pre pokrytie vody pri prípadných poruchách.

Pre potreby živočíšnej výroby má Poľnohospodárske družstvo v miestnej časti Svätuša vo svojom areáli vybudovaný lokálny vodovod. Ako zdroj vody slúži vrtaná studňa hlboká 240 m o výdatnosti $Q = 1,5$ l/s, osadená oceľovou zárubnicou. Na akumuláciu slúži vodojem – HYDROGLÓBUS o objeme 50,00 m³. Zásobovanie je vzhľadom na súčasné potreby a na predpokladaný útlm v živočíšnej výrobe dostačujúce.

V katastrálnom území obce sa nenachádzajú iné vodné zdroje vhodné na hromadné zásobovanie obyvateľstva pitnou vodou. V obci sa nachádzajú len lokálne vodné zdroje – studne, ktoré však nedokážu plniť funkciu hromadného zásobovania obyvateľov pitnou vodou.

Splašková kanalizácia

V minulosti bola v obci vybudovaná samostatná splašková kanalizácia pre potreby areálu kúpaliska, kde sú odpadové vody čistené v ČOV vybudovanej pre tento účel a následné vypúšťané do recipientu – potoka Liska. Jestvujúci areál ČOV je situovaný na západnom okraji katastrálneho územia obce. Odpadové vody z termálneho kúpaliska sú do ČOV odvádzané kanalizačným zberačom DN 400, situovanom po pravom brehu vodného toku Liska. Ostatné odpadové vody z jednotlivých objektov boli zachytávané v žumpách alebo v septikoch, prípadne boli priamo vypúšťané do miestnych tokov, čo malo negatívny vplyv na čistotu tokov v území. V roku 2002 bola na podnet Združenia obcí Termál vypracovaná projektová dokumentácia na výstavbu kanalizácie v jednotlivých obciach (Podhájska, Trávnica, Pozba, Radava) a rozšírenia ČOV v obci Podhájska. V rámci výhľadovej koncepcie sa uvažuje s ďalšou intenzifikáciou ČOV Podhájska z dôvodu pripojenia obce Beša, Jesenské a Iňa, vrátane zvýšeného počtu sezónnych návštevníkov termálneho kúpaliska Podhájska.

Kanalizačná sieť je v obci delená a slúži na odvod splaškových vôd. Je riešená prevažne ako gravitačná. Vzhľadom na charakter terénu je v mieste prechodu potrubia cez potok Liska zrealizovaná zvyšovacia čerpacia stanica. Splašková kanalizácia je zaústená do jestvujúceho kanalizačného zberača DN 400 v areáli termálneho kúpaliska.

Odvádzanie dažďových vôd

Dažďové vody sú odvádzané do vodných tokov pretekajúcich územím prostredníctvom vybudovanej siete odvodňovacích kanálov a prícestných rigolov. Pre zachovanie optimálnych projektovaných parametrov je nevyhnutná ich pravidelná údržba. Súčasná likvidácia dažďových vôd je však nedostatočná a nezabezpečuje plynulé odvádzanie dažďových vôd z územia obce.

V návrhu územného plánu obce sa uvažuje chrániť návodné strany zastavaného územia obce pred prívalovými vodami z atmosférických zrážok záchytnými priekopami s ich následným odvedením prostredníctvom dažďovej kanalizácie do recipienta – v závislosti podľa lokality buď do potoka Liska alebo do Trávnického potoka, resp. do jestvujúceho rigolu.

Protipovodňová ochrana

Ochrana územia pred povodňami zahrňuje technické a netechnické opatrenia. Medzi technické opatrenia môžeme zaradiť retenčné nádrže, reguláciu korýt a ich stabilizáciu, výstavbu ochranných hrádzí, opatrenia k zníženiu erózie a zvýšeniu retencie v povodí. Netechnické (alternatívne) opatrenia zahrňujú definovanie povodňového ohrozenia a povodňového rizika, resp. záplavového územia, predpovedné a varovné systémy, či povodňové plány a prehliadky.

V súčasnosti je schválený Program revitalizácie krajiny a integrovaného manažmentu povodí SR, ktorý sa zameriava na zadržanie dažďovej vody v krajine, ako aj na celkové oživenie a obnovu poškodenej krajiny a minimalizáciu rizika vzniku povodňových prívalových vln. Podľa tohto programu protipovodňová prevencia spočíva v trojstupňovom prístupe s nasledovnou postupnosťou :

- 1.) zachytenie dažďovej vody v priestore, kde spadne,
- 2.) následná retencia (akumulácia) dažďovej vody v krajine,
- 3.) odvedenie tej časti dažďovej vody, ktorú územie predtým neabsorbuje.

Jedným zo základných krokov účinnej prevencie proti povodňam bude obnovenie ekosystémových funkcií povodia, územia, resp. krajiny, ktoré svojimi prirodzenými vlastnosťami zadrží dažďovú vodu, umožní jej vsakovanie do podložia, zvýši kvalitu pôdy a v rámci priestorovej optimalizácie funkcií, potrieb a využívania krajiny človekom, zabezpečí aj jej ekologickú stabilitu.

V navrhovanej územnoplánovacej dokumentácii obce sú :

- pozdĺž vodohospodársky významných vodných tokov zachované ochranné pásma vodných tokov minimálne 10 m od brehovej čiary a do tohto priestoru nie je umiestňovaná technická infraštruktúra, cestné komunikácie, pevné stavby, súvislá vzrastlá zeleň a územie nie je určené na poľnohospodárske obhospodarovanie,
- pozdĺž ostatných vodných tokoch zachované ochranné pásma vodných tokov minimálne 5 m od brehovej čiary,
- rešpektované navrhované protipovodňové opatrenia na vodnom toku Liska, ktorý je súčasťou spracovaného prvého plánu manažmentu povodňového rizika,

- rešpektované prirodzené záplavové územia tokov v katastrálnom území obce a v zmysle § 20 zákona NR SR č. 7/2010 Z.z. o ochrane pred povodňami v znení neskorších predpisov nie je v danom území navrhnutá žiadna nová výstavba,
- medzi verejnoprospešné stavby zaradené investičné akcie „Liska – Podhájska – Vybudovanie ochrannej hrádze (rkm 8,000 – 8,500) a Odstránenie nánosov (rkm 6,600 – 9,600)“, ktoré sú stanovené v rámci Podnikového rozvojového programu investícií SVP š.p., OZ Piešťany.
- rešpektované a zachované vybudované hydromelioračné zariadenia,

3. Suroviny

Vzhľadom na geologickú stavbu sa v riešenom území nerastné suroviny nachádzajú len ojedinele. Zastúpené sú iba ložiskami tehliarskych surovín a ložiskami štrkov a pieskov. Ložiská tehliarskych surovín reprezentujú v území kvartérne spraše a deluviálne hliny, ktoré však nie sú priemyselne využívané. Ložiská štrkov a pieskov sú prevažne neogénneho charakteru. Predstavujú menej kvalitné štrkopiesky s vysokým obsahom ílovej frakcie, čím sú vhodné na nenáročné stavebné účely. Tieto sú však v riešenom území nevyužívané.

4. Energetické zdroje

Obec je plynofikovaná z vysokotlakového plynovodu Maňa – Bardoňovo. Jeho trasa prebieha severne od obce Podhájska cez regulačnú stanicu situovanú na rozhraní katastrálnych území obce Podhájska a Trávnica. Skriňová regulačná stanica plynu VTL/STL má vybudovanú spevnenú príjazdovú komunikáciu, elektrickú prípojku a odorizačné zariadenie. Následný distribučný stredotlaký rozvod s pretlakom plynu do 100 kPa je spoločný pre obyvateľstvo, výrobu aj rekreáciu. Trasa hlavného distribučného plynovodu vedie pozdĺž cestnej komunikácie III/1493 Maňa – Podhájska – Trávnica, v dĺžke cca 3,5 km. Na tento hlavný plynovod je napojená sieť uličných distribučných plynovodov. Prietoknosť plynu v hlavnom rozvode je aj

vzhľadom na plánovaný rozvoj obce postačujúca. V obci majú najväčší podiel na spotrebe plynu individuálne bytové domy, v ktorých sú inštalované malé domové kotolne do výkonu 30 KW. Tlakové pomery v STL sieti sú priaznivé v rozsahu 75 – 80 KPa. Jednotliví odberatelia sú pripájaný domovými NTL prípojkami. Prípojky sú zakončené hlavnými domovými uzávermi a tlak STL plynu je zregulovaný pomocou regulátorov. Tlak plynu je zregulovaný na 1,8 KPa. Každý rodinný dom má samostatný plynomer na meranie spotreby plynu. V súčasnosti je spotreba plynu celej obce Podhájska približne 1.730.000 m³/rok.

Obec Podhájska je elektrickou energiou zásobovaná z 22 kV vzdušného vedenia č. 266 s prierezom 3 x 95 mm² AlFe, vychádzajúceho zo 110/22 kV transformačnej stanice v Nových Zámkoch z jednej strany a ústiaceho do 110/22 kV transformačnej stanice v Leviciach zo strany druhej. Z hľadiska nadradenej technickej infraštruktúry prechádza severným okrajom katastrálneho územia obce Podhájska 110 kV VVN č. 8745 Nové Zámky – Levice, v súbehu s ktorým je plánovaná výstavba dvojitého 400 kV vedenia Gabčíkovo – Veľký Ďur. Elektrické rozvody VN 22 kV sú v riešenom území uskutočnené vodičmi AlFe na ocelových, resp. betónových stĺpoch. Všetky rozvody sú ukončené trafostanicou. Celkovo je obec napojená z deviatich trafostaníc. Celkový výkon distribučných trafostaníc TS1 až TS9 je 1.860 kVA.

Obec Podhájska je v zmysle STN EN 12 831 zaradená do I. teplotnej oblasti s výpočtovou teplotou vonkajšieho vzduchu – 11,0°C a dĺžkou vykurovacieho obdobia 205 dní. Zásobovanie teplom je na území obce Podhájska decentralizované. Na riešenom území sú v súčasnosti zemným naftovým plynom vykurované prevažne objekty rodinných a bytových domov, vrátane ubytovacích zariadení a zariadení občianskej vybavenosti. V minimálnom rozsahu je v niektorých domácnostiach zabezpečované vykurovanie tuhými palivami (drevo, uhlie). Teplá úžitková voda sa pripravuje v plynových prietokových ohrievačoch, v kotlových výmenníkoch alebo elektrickým ohrevom. V malom počte je vykurovanie a ohrievanie teplej vody riešené tuhými palivami (drevo, hnedé uhlie). Na varenie v domácnostiach sú používané sporáky na zemný naftový plyn, propán-bután alebo elektrické sporáky. Celkovo je na zemný plyn napojených 1.030 obyvateľov, čo z celkového počtu 1.062 obyvateľov predstavuje cca 99 % obyvateľstva.

5. Nároky na dopravu a inú infraštruktúru

Cestná doprava

Riešeným územím obce Podhájska prechádza cesta 2. triedy II/580 Šurany – Kalná nad Hronom, ktorá zabezpečuje napojenie obce na nadradený dopravný systém. V rámci zastavaného územia obce je navrhnutá vo funkčnej triede B2 kategórie MZ 12,0(11,5)/50, mimo zastavaného územia v kategórii C 9,5/80. V úseku cca 176,14 m vedie ponad zastavané územie miestnej časti Svätuša. Cestná komunikácia II/580A Podhájska vedie zastavaným územím obce od križovatky cesty II/580 s miestnou komunikáciou (Nová ulica) po križovatku s miestnou komunikáciou (Senčianskou ulicou), v celkovej dĺžke 100 m. Plní funkciu hlavnej zbernej komunikácie a je navrhnutá vo funkčnej triede B2 kategórie MZ 12,0(11,5)/50.

Na cesty II. triedy č. 580 a 580A je v dvoch bodoch napojená cesta 3. triedy III/1493 Podhájska – Trávnica – Maňa, ktorá v partérnom systéme tvorí hlavnú zbernú komunikáciu. Jeden bod napojenia je v zastavanom území časti obce Svätuša hneď za premostením (cesta II/580A), druhý bod napojenia je pred vstupom do miestnej časti Belek. Vzdialenosť medzi jednotlivými bodmi napojenia, t.j. úsek cesty II/580 medzi bodmi napojenia, je cca 2.014 m.

Cesta III/1493 Podhájska – Trávnica – Maňa prechádza zastavaným územím miestnej časti Svätuša a miestnej časti Belek, kde plní funkciu hlavnej zbernej komunikácie. Cesta prechádza stredom zastavaného územia obidvoch častí obce v dĺžke 2.920 m (Senčianska ulica, Železničná ulica, Belecká ulica).

Pozdĺž hlavnej komunikácie po jednej a v niektorých úsekoch aj po obidvoch stranách vedú chodníky pre peších min. šírky 1,50 m – 2,00 m. V niektorých úsekoch sú chodníky oddelené od telesa komunikácie zeleným pásom.

V súbehu s cestou v úseku cca 440 m vedie železničná trať, ktorá je od komunikácie oddelená zeleným pásom cca 15,00 m šírky. Železničná trať pretína cestu III/1493 na konci zastavaného územia v miestnej časti Belek. Železničné priecestie je opatrené výstražnou svetelnou signalizáciou a rampou. Cesta je v zastavanom území navrhnutá vo funkčnej triede B3 kategórie MZ 8,5(8,0)/50, mimo zastavaného územia v kategórii C 7,5/60).

Cesta III/1528 Podhájska je napojená na cestu III/1493 v jednom bode a vedie kolmo k železničnej stanici v celkovej dĺžke 27,00 m. Je navrhnutá vo funkčnej triede B3 kategórie MZ 8,0/40.

Na hlavnú zbernú komunikáciu – cestu III/1493 sa napájajú miestne komunikácie rôznej hierarchie, ktoré zabezpečujú dopravnú obslužnosť v rámci katastrálneho územia obce. V starej zástavbe prevládajú jednopruhové obojsmerné miestne komunikácie funkčnej triedy C3 kategórie MOU 2,75/30 (Úzka ulica) a MOK 3,75/30 (Hlboká, Za potokom, Sv. Jána, Kováčska, Za humnami, Štepničná, Lesnícka), u ktorých je v prípade dĺžkového obmedzenia komunikácie podľa STN 73 6110 (80 až 100 m) potrebné zriadiť výhybňu, jednopruhové jednosmerné miestne komunikácie so zastavovacím (parkovacím) pruhom funkčnej triedy C3 kategórie MOU 6,5/30 (Krátka ulica, ulica popri cintoríne, Kostolná). Pozdĺž týchto komunikácií sú v niektorých uliciach (Ulica Sv. Jána) vybudované jednostranné chodníky o šírky cca 1,50 m oddelené od komunikácie zeleným pásom, v niektorých uliciach sú komunikácie bez chodníkov. Komunikácie v novej zástavbe sú vybudované vo funkčnej triede C2 kategórie MO 7,5/40 (Nová ulica, Kláštorňá ulica) a MO 6,5/40 (Poštová ulica, Zdravotnícka ulica) a ako obojsmerné miestne komunikácie s integrovaným chodníkom a pozdĺžnym parkovaním (Termálna ulica). Cesty s malou dĺžkou obslužnosti sú zaradené do funkčnej triedy D1 (Lúčna ulica, Školská ulica, Ulica na Vršku a Vyhonská ulica, všetky v miestnej časti Belek). Ostatné miestne komunikácie v zastavanom území obce sú vo funkčnej triede C3 kategórie MO 6,5/30 a MOK 3,75/30 v zmysle STN 73 6110.

Miestne účelové komunikácie sú vedené v rámci zastavaného územia obce aj mimo neho a sú vybudované z dôvodu sprístupnenia výrobných areálov, uzavretých priestorov, osamelých objektov, jednotlivých častí katastrálneho územia obce a podobne. Medzi takéto účelové komunikácie patrí cesta sprístupňujúca skleníkové hospodárstvo v miestnej časti Svätuška, chatovú osadu – vinice v miestnej časti Svätuška, vrátane vodohospodárskych zariadení, staré vinice a vodnú plochu Hlinisko v miestnej časti Belek a predovšetkým komunikácia spájajúca obec Podhájska s obcou Čechy. Tieto komunikácie sú vybudované prevažne v kategórii MOK 3,75/30 ako jednopruhové miestne komunikácie obojsmerné s výhybňami a sú spevnené asfaltovým povrchom. Výnimkou je miestna komunikácia smerom do obce Čechy, ktorá je ako dvojpruhová miestna komunikácia obojsmerná s asfaltovým povrchom v kategórii MO 8,5(8,0)/40.

Účelové spevnené miestne komunikácie sú doplnené nespevnenými poľnými a lesnými cestami, ktoré sprístupňujú jednotlivé časti katastrálneho územia poľnohospodárskymi zariadenia.

Hromadná autobusová doprava

V obci Podhájska je preprava obyvateľov, rekreantov, študentov, žiakov a ostatných účastníkov zabezpečovaná hromadnou dopravou. Aj vzhľadom na pracovné príležitosti a rekreačnú funkciu obce je autobusová doprava vyhovujúca. Množstvo spojov a ich intenzita je prispôsobená nie len dochádzke zamestnancov a obyvateľov obce do Nových Zámkov a do Šurian, ale aj dochádzke návštevníkov do a z obce. Obec Podhájska je napojená na 5 prímestských autobusových liniek a na 1 diaľkovú linku. Denne prejde obcou obojsmerne cca 50 spojov. Uvedený počet autobusových spojov vyplýva zo zamestnaneckej dochádzky a z rekreačnej funkcie obce.

Statická doprava

Statická doprava v obci a jej častiach pre bývanie, vybavenosť, výrobu, rekreáciu a cestovný ruch je vybudovaná, ale pri niektorých zariadeniach občianskej vybavenosti a zariadeniach pre rekreáciu a cestovný ruch kapacitne nepostačujúca.

Parkovanie a odstavovanie vozidiel na plochách individuálnej bytovej výstavby je realizované na pozemkoch jednotlivých rodinných domov a v garážach. Pri novej bytovej výstavbe sú zriaďované parkovacie a odstavné plochy v počte minimálne 1 až 2 parkovacie miesta na 1 byt. Obdobná situácia je aj pri výstavbe apartmánov a apartmánových domoch, kde odstavné a parkovacie miesta sú zriaďované na súkromných pozemkoch v pomere minimálne 1 : 1. Aj pri ostatných ubytovacích zariadeniach – penziónoch, ubytovniach, či ubytovaniach na súkromí sú odstavné a parkovacie plochy zriaďované priamo v areáloch týchto zariadení, resp. vo dvore tak, aby kapacitne pokrývali požiadavky jednotlivých ubytovacích zariadení.

Vzhľadom na skutočnosť, že objekty občianskej vybavenosti nie sú sústredené centrálné na jednom mieste, ale sú rozmiestnené v rámci zastavaného územia

obce, je odstavovanie a parkovanie vozidiel riešené prevažne pozdĺž miestnych komunikácií.

Z hľadiska rekreačnej funkcie obce a s tým súvisiacou návštevnosťou, je pri vstupe zo strany štátnej cesty II/580 zrealizované záchytné parkovisko o kapacite cca 120 parkovacích miest. Ďalšie parkovacie a odstavné plochy sú zriadené pred vstupom do rekreačného územia – termálneho kúpaliska. Po ľavej strane cesty smerujúcej do rekreačného územia hneď za železničným priecestím je umiestnené veľkokapacitné parkovisko s kapacitou cca 280 parkovacích miest pre osobné motorové vozidlá a 10 parkovacích miest pre autobusy. Po pravej strane sa nachádza parkovacia plocha bez spevneného povrchu s celkovou kapacitou cca 200 parkovacích miest. Ďalšie parkovacie miesta sú situované pozdĺž areálu termálneho kúpaliska v počte cca 79 parkovacích miest. Vo vnútri areálu kúpaliska sú vytvorené parkovacie a odstavné plochy s celkovou kapacitou cca 100 miest. Pri hoteli Borinka 45 miest a pri reštaurácii Jazmín 20 parkovacích miest. Ostatné parkovacie miesta v blízkosti areálu kúpaliska sú situované pri penzióne Energy II. (cca 40 parkovacích miest), pri penzióne Energy I. (cca 20 parkovacích miest), pred penziónom Andrejka (cca 60 parkovacích miest), pred penziónom Moly (cca 70 parkovacích miest), pred Slnečnými apartmánmi (cca 20 parkovacích miest). Tieto odstavné a parkovacie plochy sú prevažne na súkromných pozemkoch a slúžia prevažne pre ubytovaných hostí.

Kapacitu odstavných a parkovacích plôch výrobných areálov reprezentuje cca 12 parkovacích miest, ktoré sú zrealizované v areáli bývalého poľnohospodárskeho družstva v časti Belek, kde v súčasnosti sídli strojárnska spoločnosť Kraintek spol. s r.o. a novovybudované parkovisko pred areálom spoločnosti s kapacitou cca 30 parkovacích miest.

Spolu odstavné a parkovacie plochy pre občiansku vybavenosť predstavujú cca 65 parkovacích miest. Súčasná kapacita odstavných a parkovacích plôch pre rekreáciu predstavujú cca 1.064 parkovacích miest, z toho 215 parkovacích miest je pre ubytovaných hostí, 100 miest je situovaných priamo v areáli kúpaliska a slúži pre jeho zamestnancov a zvyšných 749 slúži pre návštevníkov kúpaliska. Pre výrobu je v areáli a pred areálom spoločnosti cca 42 parkovacích miest.

Pešia a cyklistická doprava

Pozdĺž hlavnej zbernej komunikácie – cesty III/1493, ktorá tvorí dopravnú kostru zastavaného územia obce, vedie v miestnej časti obce Svätuša (Senčianska ulica a Železničná ulica) prevažne jednostranný chodník pre peších v šírke cca 1,50 až 2,00 m a v miestnej časti Belek (Belecká ulica) prevažne po oboch stranách chodník pre peších v šírke cca 1,50 až 2,00 m. Chodníky sú takmer v celom svojom úseku oddelené od telesa komunikácie zeleným pásom. Pozdĺž ostatných komunikáciách je vybudovaný jednostranný chodník, ktorý je taktiež prevažne oddelený od komunikácie zeleným pásom (Kláštorná ulica, Ulica Sv. Jána). V jednosmerných uliciach a v slepých uliciach nie sú pozdĺž komunikácie vybudované žiadne chodníky. Hlavný peší ťah vedie popri Trávnickom potoku. Jedná sa o nespevnený chodník pre peších s úplným vylúčením automobilovej dopravy.

Cyklistická doprava má v obci vytvorené podmienky pre svoju existenciu, aj keď nemá vybudované samostatné komunikácie. Cyklistická doprava je vedená po miestnych komunikáciách, mostoch, prepojovacích chodníkoch a lávkach spoločne s ostatnou dopravou. Vzhľadom k tomu, že zastavaným územím obce neprechádza tranzitná doprava, bude cyklistická doprava aj naďalej organizovaná po miestnych komunikáciách spolu s ostatnými druhmi dopravy.

Železničná doprava

Riešeným územím prechádza železničná trať č. 150 Nové Zámky – Zvolen, ktorá je dôležitou dopravnou tepnou, spájajúcou západ a juh krajiny so stredným Slovenskom. Ide o železničnú trať II. kategórie tzv. „južný ťah“ : Nové Zámky / Palárikovo – Šurany – Levice – Kozárovce – Lučenec – Lenartovce – Rožňava – Košice. Dopĺňa hlavné železné trate I. kategórie medzinárodného významu a nadväzujú na ňu ostatné trate celoštátneho významu. Na území kraja je železničná trať č. 150 jednokoľajová a elektrifikovaná.

Letecká doprava

V katastrálnych územiach obce Podhájska sa nenachádzajú žiadne letiská. Najbližšie medzinárodné verejné letisko sa nachádza v Nitre (Janíkovce),

vnútroštátne verejné letisko v okresnom meste Nové Zámky a vnútroštátne neverejné letisko v Šuranoch. Do katastrálneho územia obce nezasahujú žiadne ochranné pásma letísk. V rámci riešenia územnoplánovacej dokumentácie obce je potrebné rešpektovať všeobecné obmedzenia vyplývajúce z leteckej dopravy, napríklad obmedzenie stavieb vzdušných vedení VN a VVN, výškových stavieb a podobne.

Vodná doprava

Vodná doprava sa v území riešenom územnoplánovacou dokumentáciou nenachádza. Vodná doprava je v širšom území založená na Dunajskej vodnej ceste s prístavmi v Komáre a Štúrove. V zmysle Konceptie rozvoja vodnej dopravy Slovenskej republiky sa pre ostatné vodné cesty uvažuje so splavnením dolných úsekov vodných ciest Nitra, Hron a Ipel'. Uvedené vodné toky však katastrálnym územím obce nepretekajú.

II. Údaje o výstupoch

V súvislosti so stanovením nových podmienok regulácie intenzity využitia územia v pripravovanej územnoplánovacej dokumentácii a pri zohľadnení navrhovaných rozvojových zámerov obce nastanú zmeny, pri ktorých sa zmenia podmienky pre socio – ekonomické a podnikateľské aktivity v obci.

Tieto zmeny môžu vyvolať aj zmeny vo výstupoch, najmä v oblastiach životného prostredia:

- znečisťovania ovzdušia lokálnymi bodovými a mobilnými zdrojmi,
- znečisťovania povrchových a podzemných vôd,
- zaťaženia hlukom a vibráciami,
- problematiky nakladania s odpadmi.

1. Ovzdušie

Nepriaznivý vývoj znečisťovania ovzdušia narastal paralelne s rastom emisií, škodlivín z energetiky, priemyslu, vykurovania a dopravy. Najväčším zdrojom znečisťovania ovzdušia vo všeobecnosti sú najmä energetické zdroje priemyselných podnikov, centrálné tepelné zdroje, blokové kotolne, domáce kúreniská, automobilová doprava a prach z ulíc, nespevnených plôch a poľnohospodárskej pôdy. Na znečistení ovzdušia sa podieľajú výraznou mierou zdroje, ktoré sú situované priamo v jeho území, ale aj zdroje pôsobiace v jeho okolí. Hlavné zdroje znečistenia ovzdušia pochádzajú z bodových zdrojov prevažne priemyselnej výroby, ale aj z mobilných zdrojov, akými je napríklad automobilová doprava.

Na území obce Podhájska sa nenachádzajú a ani plošne nezasahujú oblasti vyžadujúce osobitnú ochranu ovzdušia.

Obec je plynofikovaná na 99 %, čím sa výrazne znížil počet kotolní na tuhé palivo ako malých zdrojov znečistenia. Obec napriek tomu eviduje na svojom území niekoľko malých zdrojov znečistenia ovzdušia - hlavne kotolne na spaľovanie tuhého paliva a plynu. V katastrálnych územiach obce Podhájska sa nachádzajú aj stredné zdroje znečistenia ovzdušia. Veľké zdroje znečistenia ovzdušia sa na území obce nenachádzajú.

Z hľadiska emisií z jednotlivých stacionárnych zdrojov možno okres Nové Zámky zaradiť medzi okresy, kde merné územné emisie neprekročili 1 t za rok na km². Uvedenou hodnotou patrí okres Nové Zámky medzi okresy s najnižšou mierou emisií v rámci Slovenskej republiky.

Na znečisťovaní ovzdušia sa v riešenom území významnou mierou podieľajú činitele, ktoré sú situované priamo v jeho území, ale aj činitele pôsobiace v jeho okolí. Hlavné zdroje znečistenia ovzdušia v okrese Nové Zámky pochádzajú z bodových zdrojov priemyselnej výroby (P.G. Trade s.r.o. Dvory nad Žitavou – výrobná krmných zmesí a obilné silo, BSP Lipová 1 s.r.o. Tvrdošovce a AT GEMER s.r.o. Nové Zámky – prevádzka bioplynovej stanice, Bytkomfort s.r.o. Nové Zámky – tepelné hospodárstvo) a z mobilných zdrojov predstavovaných automobilovou dopravou.

2. Voda

Povrchové vody

Územie riešené územnoplánovacou dokumentáciou patrí hydrologicky do povodia rieky Nitra (4-21-13). Hlavným recipientom v území je potok Liska, jeho ľavostranný prítok – Trávnický potok a pravostranný prítok – Lugaš bez určeného správcovstva. Územie je následne odvodňované riekou Žitava, ktorá sa vlieva do rieky Nitra. Typ režimu odtoku v riešenom území je dažďovo – snehový. V záujmovom území sa nenachádza vodomerný profil monitorovacej siete povrchových vôd. Najbližšia monitorovacia stanica je na rieke Žitava v obci Vlkaš a na toku Stará Žitava v obci Dolný Oháj.

Na hlavnom toku v území obce Podhájska, na potoku Liska, je priemerný ročný úhrn zrážok 578 mm a odtok 312 mm. Potok je z hľadiska využitia pre obec zaradený do kategórie toku Q do $1 \text{ m}^3 \cdot \text{s}^{-1}$. Z hľadiska využitia toku ako zdroja povrchových vôd, sa vzhľadom k zdokumentovaným prietokom, jedná o tok malého významu. Z hľadiska využitia toku ako recipienta vôd, sa jedná o tok vyžadujúci si osobitnú starostlivosť v nadväznosti na ochranu životného prostredia. Prietokový profil koryta je dimenzovaný na Q_{100} a proti prípadným záplavám sú priľahlé územia chránené zemnými hrádzami.

V katastrálnych územiach obce Podhájska sa v súčasnosti nenachádzajú žiadne vodné nádrže, ktoré by plnili vodohospodársku alebo vodoochrannú funkciu. V severovýchodnej časti katastrálneho územia miestnej časti Belek (časť Gergel') sa pri vstupe do obce nachádza vodná plocha Hlinisko s rozlohou 0,70 ha. Jej objem je však závislý od prítoku povrchových vôd z vyššie položených terénov, z ktorých vody sem voľne stekajú a udržiavajú jej hladinu. V súčasnosti je vodná plocha využívaná pre rekreačný rybolov a tento účel bude zachovaný aj v budúcnosti.

Podpovrchové vody

Množstvo podzemných vôd je ovplyvnené geológiou a závisí aj od výdatnosti zrážok. Riešené územie je na základe využiteľnosti zrážok hodnotené ako územie s veľmi nízkym stupňom využiteľnosti zásob spodnej vody. Na území obce sa

nenachádzajú významnejšie studne, ktorých využívanie by bolo vo väčšej miere a pre viac obyvateľov obce. Významnejším vodným zdrojom je len vrtaná studňa hlboká 240 m o výdatnosti $Q = 1,5 \text{ l}\cdot\text{s}^{-1}$, ktorá slúži pre potreby poľnohospodárskeho družstva a je situovaná neďaleko hydroglóbusu o objeme 50 m^3 .

Geotermálne vody sú prírodné podzemné vody, ktorých teplota pri výstupe nad zemský povrch je vyššia ako 20°C . V obci Podhájska sú evidované dva takéto vodné zdroje : Podhájska 1 – hĺbka 1.900 m, výdatnosť 53,0 l/s, teplota 80°C a Podhájska 2 – hĺbka 1.470 m, výdatnosť 28,0 l/s, teplota 69°C .

V roku 1973 bol v Podhájskej vyhlbený vrt Po-1, ktorý narazil na významné ložisko geotermálnej vody typu Na-Cl s mineralizáciou 19 g/l. Od roku 1973 bola voda využívaná pre vykurovanie skleníkového hospodárstva a pre potreby termálneho kúpaliska. Maximálna výdatnosť geotermálnej vody je 45 l/s, ale priemerne sa odoberá približne 20 l/s. Teplota geotermálnej vody je 82°C a využiteľný energetický potenciál geotermálneho vrtu je 12,6 MWt. Využitá geotermálna voda bola vypúšťaná do potoka, čo malo negatívny dopad na životné prostredie. Navyše ložiskový tlak vo vrte mal klesajúcu tendenciu. Na odstránenie týchto negatívnych javov bol v roku 1986 vyhlbený 2 km severovýchodne od vrtu Po-1 reinjektážny vrt GRP-1. Bola vykonaná komplexná reinjektážna skúška s veľmi pozitívnymi výsledkami. Od roku 1996 je celé odobraté množstvo geotermálnej vody po ochladení na cca 45°C reinjektované prostredníctvom vrtu GRP-1 do zemskej kôry. Jedná sa zatiaľ o jediný realizovaný projekt na Slovensku, v ktorom sa využitá geotermálna voda zatláča naspäť do zeme.

3. Odpady

V súčasnosti má obec Podhájska v zmysle platnej legislatívy schválené všeobecne záväzné nariadenie o nakladaní s komunálnymi odpadmi a drobnými stavenými odpadmi na území obce Podhájska, podľa ktorého je zabezpečovaný zber a likvidácia komunálneho a drobného stavebného odpadu nasledovne :

Na zber zvyškového komunálneho dopadu sa používajú zberné nádoby veľkosti 120 litrov, 240 litrov alebo 1.100 litrové zberné nádoby, ktoré zabezpečuje obec

na základe požiadaviek obyvateľov obce. Likvidácia netriedeného komunálneho odpadu sa uskutočňuje 1 x do týždňa odvozom na regionálnu skládku komunálneho odpadu, ktorá sa nachádza v katastrálnom území obce Kalná nad Hronom, resp. v katastrálnom území obce Kolta.

Na zber vyseparovaných zložiek komunálneho odpadu sú permanentne používané veľkoobjemové 1.100 litrové plastové nádoby farebne rozlíšené (modrá – papier, zelená – sklo, žltá – plast), ktoré sú rozmiestnené na území obce. Pre domácnosti na vyseparované zložky odpadu slúžia vrecia. Odvoz vyseparovaných zložiek komunálneho odpadu zabezpečuje obec podľa potreby. V prípade záujmu si obyvatelia môžu likvidáciu vyseparovaných zložiek z komunálneho odpadu zabezpečiť aj na vlastné náklady organizáciou oprávnenou na výkup druhotných surovín. Fyzické a právnické osoby musia tento spôsob likvidácie dokladovať potvrdením.

Zber veľkoobjemového odpadu (nábytok, okná, dvere, koberce a podobne) sa realizuje 2 x ročne prostredníctvom veľkoobjemových kontajnerov. Na zber drobného stavebného odpadu sa používajú veľkokapacitné objemové kontajnery. O likvidácii, resp. o druhotnom využití drobného stavebného odpadu rozhoduje obec v zmysle platnej legislatívy.

Použité batérie a akumulátory sú zbierané do špeciálnych nádob rozmiestnených na určených miestach. Ich likvidáciu, vrátane likvidácie nebezpečného odpadu s obsahom škodlivín a elektroodpad zabezpečuje obec prostredníctvom oprávnenej organizácie.

Biologicky rozložiteľný komunálny odpad sa zhodnocuje prednostne priamo na mieste vzniku v domácich kompostoviskách pri rodinných a bytových domoch a na obecnom kompostovisku zriadeným v priestore na ulici Za humnami, ktorého ročná produkcia kompostu neprevyšuje 10 ton.

Obec má vo svojej správe zriadený zberný dvor, ktorý slúži na uskladnenie vyseparovaných zložiek komunálneho odpadu, ako aj nebezpečného odpadu do doby jeho likvidácie. V územnom pláne obce sa uvažuje s výstavbou nového zberného dvora v rozvojovej lokalite G2, ktorá sa nachádza pri jestvujúcom výrobnom areáli Kraintek.

4. Hluk a vibrácie

Hluk a vibrácie patria k najväčším rizikovým faktorom zdravia človeka, avšak vplývajú aj na živočíšstvo. Negatívne pôsobia na zdravotný stav ľudí, vyvolávajú poruchy sluchu, psychiky, zapríčiňujú neurózy. Vibrácie sú aj poškodzujúcim faktorom stavieb a konštrukcií.

Najväčším zdrojom hluku v území je intenzívna cestná a železničná doprava. Hluk z automobilovej dopravy predstavuje environmentálnu záťaž postihujúcu takmer každé sídlo a krajinu pozdĺž ciest zaťažených intenzívnou dopravou. Je závislá najmä od intenzity a skladby dopravného prúdu a od charakteristík trasy cesty. Všeobecne možno konštatovať, že vysoká intenzita dopravy je typická predovšetkým pre cesty prvej triedy a diaľnicu. Za najvýznamnejší zdroj hluku v riešenom území je možné považovať cestu II/580 Šurany – Kalná nad Hronom a cestu III/1493, ale hlavne železničnú trať, tzv. „južný ťah“ : Nové Zámky / Palárikovo – Šurany – Levice – Kozárovce – Lučenec – Lenartovce – Rožňava – Košice, prechádzajúce katastrálnym územím obce.

Okrem hluku z dopravy môžu byť obyvatelia obce zaťažení aj stacionárnymi zdrojmi hluku z výrobných areálov a prevádzky poľnohospodárskej výroby, ale aj stavebnou činnosťou a manipuláciou s materiálmi. Uvedenými formami hluku sú zaťažení obyvatelia bývajúci a pohybujúci sa v blízkosti výrobní a prevádzok, v blízkosti stavieb, manipulačných plôch a poľnohospodárskych areálov. Najviac tento hluk nepriaznivo vplýva na zamestnancov, ktorí v týchto prevádzkach pracujú. Najväčšími zdrojmi hluku na území obce Podhájska sú výrobné a poľnohospodárske areály. Občasnými zdrojmi hluku sú niektoré kultúrne podujatia, hromadné kultúrne a športové podujatia.

5. Žiarenie a iné fyzikálne polia

Ožiarenie z radónu, resp. z jeho dcérskych produktov rozpadu je jedným z hlavných faktorov, ovplyvňujúcich zdravotný stav obyvateľstva. Obyvateľstvo je účinkom radónu vystavené predovšetkým v budovách. Zdrojom radónu v nich sú rádioaktívne prvky v podlaží budov, v ich stavebnom materiáli a vo vode. Z toho

najdôležitejšiu záťaž predstavuje radón v pôdnom vzduchu, vnikajúci do budov z podlažia stavieb.

Prirodzená rádioaktivita hornín je podmienená prítomnosťou prvkov K, U a Th. Tieto prvky emitujú gama žiarenie a podmieňujú vonkajšie ožiarenia. Horniny používané ako stavebné suroviny sa stávajú zdrojom radiácie v budovách. Vzhľadom k celosvetovému trendu narastajúceho podielu času stráveného v budovách, je posúdenie rádioaktivity stavebných surovín a stavebných materiálov nevyhnutné. Rádioaktivita stavebných surovín sa stanovuje od roku 1990 v lomoch stavebných kameňov a surovín pre cementárske účely, v ťažobných lokalitách štrkoch, pieskov, tehliarskych surovín a keramických ílov a iných netradičných materiálov s predpokladom ich využitia ako stavebných surovín.

Pri novej výstavbe ide o predchádzanie škodlivým účinkom radónu predovšetkým zvolením správnej lokalizácie stavieb, voľbou stavebných materiálov a spôsobom realizácie stavieb.

Pri všetkých nových stavbách s funkciou trvalého bývania je potrebné vykonať v rámci predprojektovej prípravy radónový prieskum a na jeho základe realizovať prípadné protiradónové opatrenia. Postup stanovenia presnej objemovej aktivity radónu v pôdnom vzduchu a priepustnosti základových pôd v riešenom území bude potrebné vykonať v ďalších stupňoch projektovej dokumentácie v zmysle príslušných legislatívnych požiadaviek v platnom znení na zabezpečenie radiačnej ochrany.

6. Doplnujúce údaje

Údaje o iných výstupoch v podobe zásahov do prostredia nie sú v rámci návrhu Územného plánu obce Podhájska relevantné. V rámci lokalít riešených v územnoplánovacej dokumentácii nie sú realizované ani navrhované žiadne významné terénne úpravy a ani iné zásahy do krajiny, ktoré by výrazným spôsobom ovplyvnili celkové životné prostredie v obci a jej širšom okolí.

C. KOMPLEXNÁ CHARAKTERISTIKA A HODNOTENIE VPLYVOV NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE VRÁTANE ZDRAVIA

I. Vymedzenie hraníc dotknutého územia

Územný plán obce Podhájska je riešený v súlade so zákonom č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení neskorších predpisov a v súlade s platným administratívno-správnym členením územia obce Podhájska.

Riešené územie je identické s plochou katastrálnych území obce Podhájska. Je vymedzené administratívno-správnymi hranicami obce, t.j. hranicami katastrálnych území predtým samostatných obcí Belek a Svätuška. Celková rozloha katastrálneho územia obce je 1.111,63 ha (11,12 km²), z toho katastrálne územie Belek má rozlohu 301,59 ha (3,02 km²) a katastrálne územie Svätuška má rozlohu 810,04 ha (8,10 km²).

Na severe hraničí územie obce Podhájska s katastrálnym územím obce Trávnica, na východe s katastrálnym územím obce Pozba, na juhu s katastrálnym územím obce Veľké Lovce a na juhu s katastrálnym územím obce Radava.

II. Charakteristika súčasného stavu životného prostredia dotknutého územia - podľa stupňa územnoplánovacej dokumentácie

1. Horninové prostredie

V zmysle geomorfologického členenia Slovenska (Atlas krajiny SR 2002 – Mazúr, Lukniš) je riešené územie súčasťou sústavy Alpsko-himalájskej, podsústavy Panónska panva, provincie Západopanónska panva, subprovincie Malá Dunajská kotlina, oblasti Podunajská nížina, celku Podunajská pahorkatina, podcelku Hronská pahorkatina, ktorej západná časť zasahujúca do obce zo severu je označovaná ako Vojnická pahorkatina. Prevažná časť katastrálneho územia obce

Podhájska (severná a stredná časť) patrí do časti Hurbanovskej terasy, južná časť územia (po ľavej strane potoku Liska) patrí do časti Bešianska pahorkatina.

V oblasti Bešianskej pahorkatiny je dominantný reliéf stredne až silne členitej pahorkatiny. Vojnická pahorkatina je typickou nížinnou pahorkatinou. Reprezentatívnymi formami reliéfu sú široké ploche chrbty, oddelenými úvalinovitými dolinami, ktorých nadmorské výšky sa pohybujú v rozpätí 140 – 265 m. Povrch chrbtov je väčšinou mierene zaoblený a najmä na strmých svahoch sú časté výmole. V úvalinovitých dolinách sú občasne toky, čo je ovplyvnené vo veľkej miere množstvom zrážok počas roka. Územie je budované v podloží treťohornými ílmi, pieskami a pieskovcami, na ktorých sú uložené štvrtohorne spraše a sprašové hliny. Vzhľadom na geologickú stavbu je územie chudobné na nerastné suroviny, ktoré sú zastúpené iba ložiskami tehliarskych surovín a ložiskami štrkov a pieskov. Ložiská tehliarskych surovín reprezentujú v území kvartérne spraše a deluviálne hliny, ktoré však nie sú priemyselne využívané. Ložiska štrkov a pieskov majú v obci prevažne neogény charakter. Predstavujú menej kvalitné štrkopiesky s vysokým obsahom ílovej frakcie, čím sú vhodné na nenáročné stavebné účely do malty na murovanie, menej do omietok a pri výstavbe ciest. V danom území však nie sú využívané.

Geologické pomery charakterizujú základné geologické štruktúrne jednotky riešeného územia. Horniny odrážajú dlhodobý vývoj územia a zároveň vo veľkej miere ovplyvňujú aj iné zložky krajiny a tiež súčasné možnosti jej hospodárskeho využitia tak pre technické ako aj bioprodukčné činnosti (ako pôdotvorný substrát).

Podľa Inžinierskogeologickej rajonizácie Slovenska (Atlas krajiny SR 2002) riešené územie obce Podhájska spadá do dvoch rajónov a v rámci nich do troch skupín. Severná časť katastrálneho územia Svätuš a Belek sa nachádza v rajóne kvartérnych sedimentov – splaškových sedimentov (L), územie v oboch častiach obce pozdĺž vodného toku Liska patrí do rajónu kvartérnych sedimentov – údolných riečnych náplavov (F) a južná časť oboch katastrálnych území do rajónu predkvartérnych sedimentov – jemnozrnných sedimentov (Ni).

Z geologického hľadiska riešené územie spadajúce do Hronskej pahorkatiny je súčasťou mohutnej Podunajskej panvy (Podunajskej nížiny), ktorá vznikla v etape karpatského orogénu na začiatku neogénu. Jej štrukturálny vývoj nebol jednoduchý a jej súčasné rozloženie sa definitívne sformovalo až v pliocéne.

Podložie centrálnej časti panvy je budované horninami kryštalinika. Východná časť Podunajskej nížiny v línii Komárno – Hurbanovo má podložie budované horninami mezozoika (vápencami a dolomitmi). Neogénna sedimentácia v juhovýchodnej časti panvy začína súvrstvím pieskov, zlepcov a vápnitých ílov o celkovej mocnosti okolo 500 m. Na geologickej stavbe Hronskej pahorkatiny sa najviac podieľajú horniny bádenu, sarmatu, panónu, pontu, dáku a kvartéru. V okrajových častiach sa vyskytujú aj súvrstvia staršieho neogénu.

V panóne začala sedimentácia vápnito-ílovitých hornín, ktorú vystriedala sedimentácia pieskov a pieskovcov s vložkami štrkov a ílov, nad ktorými sú zelenosivé a modrosivé íly a vápnité íly s malými polohami pieskov a drobných štrkov. Uholná a modrá séria tvoria najvrchnejšiu časť panónu. Sú reprezentované hlavne ílmi vápnitými a uholnými, vyskytujú sa v nich lokálne aj tenšie vrstvy lignitu a piesky. V širšom okolí bola zistená mocnosť súvrstvia panónu od 372 m do 955 m.

V ponte je litologický vývoj charakterizovaný striedaním sa pestrých ílov a jemnozrnných pieskov, sporadicky i drobného štrku. Zvlášť v juhozápadnej časti prevládajú vo vrchnom ponte súvrstvia pieskov a štrkov. Mocnosť celého súvrstvia pontu je v rozsahu celej Podunajskej panvy veľmi premenlivá. V časti Hronskej pahorkatiny dosahuje pont mocnosť 70 až 100 m.

Najvyššiu časť pliocénu tvorí súvrstvie lévantu, ktoré je reprezentované pieskami, štrkami a polohami ílov. V nadloží pontu sa nachádzajú sedimenty dáku, reprezentované piesčitými a vápnitými ílmi, polohami slabo tmelených vápnitých pieskovcov a jemnozrnných vápnitých pieskovcov, ktoré dosahujú v záujmovom území mocnosť 240 až 460 m.

Kvartérne sedimenty sú v prevažnej miere reprezentované náplavovými hlinami a z časti eolickými sedimentami, ktoré vystupujú v podobe spraší a sprašových hlín rôznej hrúbky a netvorí súvislý pokryv neogénu. Fluviálne sedimenty sa nachádzajú v riečnej doline potoka Liska a sú reprezentované zahlinenými štrkami a náplavovými hlinami ílovitých tmavých farieb. Aluviálne sedimenty vystupujú v údoliach potokov. Zastúpené sú štrkami, piesčitými štrkami a náplavovými hlinami. Deluviálne sedimenty sú vyvinuté na úpätiach svahov v podobe hlín a piesčitých hlín.

Tektonická stavba Podunajskej panvy (nížiny) je ovplyvnená morfológiou a seizmickou činnosťou podložia. V stavebných prvkoch sa prejavujú hlavne poklesové zlomy a nimi obmedzené kryhy. Hlavným tektonickým prvkom skúmanej oblasti je hrasť približne SV – JZ smeru, ktorá sa rozprestiera v priestore obcí Radava – Veľké Lovce – Podhájska – Pozba.

2. Klimatické pomery

Na základe členenia územia podľa klimatických oblastí (Atlas krajiny SR 2002 – Lapin a kol.) patrí celé katastrálne územie obce Podhájska do teplej klimatickej oblasti (T) s priemerným počtom 50 a viac letných dní za rok s denným maximom teploty vzduchu > 25 °C, teplého, suchého okrsku (T2) s miernou zimou (teplota v januári > -3,0 °C, Končekov index zavlažovania $I_z < -20$ až -40).

Priemerná ročná teplota vzduchu je 9,9 °C (najnižšia v januári -1,5 °C a najvyššia v júli 20,3 °C). Priemerná ročná relatívna vlhkosť vzduchu nadobúda 75 % (maximum 87 % pripadá na december a minimum 66 % na apríl). Od februára do augusta klesá oblačnosť v území s minimom v auguste (3,8) a od septembra oblačnosť opäť stúpa a maximum dosahuje v decembri a januári (6,9). Absolútne trvanie slnečného svitu je najdlhšie v auguste (255,8 hodín) a najkratšie v januári (50,6 hodín). Priemerná rýchlosť vetra dosahuje najvyššie hodnoty v apríli (2,4 m/s), najnižšie v auguste a septembri (1,7 m/s). Ročný chod zrážok charakterizuje maximum v júni, kedy spadne v priemere 58,2 mm zrážok a minimum vo februári s 28,2 mm zrážok s priemernou teplotou v januári -1,5 °C až -4 °C, s priemernou teplotou v júli 19,5 °C až 18,5 °C a priemernými ročnými zrážkami 650 až 700 mm.

Celé katastrálne územie obce patrí do teplej oblasti so suchým letom a tiež suchou zimou. Priemerný úhrn zrážok v sledovanom období 200-2004 dosiahol 501,8 mm. Maximálny úhrn zrážok bol zaznamenaný v roku 2002 (648,5 mm) a minimálny úhrn zrážok v roku 2003 (386,9 mm). V poslednom meranom roku 2004 bol na zrážky najbohatší jún (87,3 mm), najmenej zrážok pripadlo na august (9,7 mm). Priemerný ročný úhrn bol 536,3 mm. Počet dní s úhrnom zrážok vyšším ako 5 mm bol 37 dní a počet dní s úhrnom vyšším ako 10 mm bol 19 dní. Priemerný počet

dní so snehovou prikrývkou vyššou ako 5 cm bol v poslednom meranom roku 8 dní.

V riešenom území vo všeobecnosti prevládajú vetry severozápadného a severovýchodného smeru. Najväčšiu priemernú rýchlosť má juhovýchodný vietor. Maximálna priemerná mesačná rýchlosť vetra za sledované obdobie rokov 2000 až 2004 dosiahla $5,3 \text{ m}\cdot\text{s}^{-1}$, minimálna priemerná mesačná rýchlosť dosiahla $1,9 \text{ m}\cdot\text{s}^{-1}$ a priemerná rýchlosť pre celé obdobie bola $3,4 \text{ m}\cdot\text{s}^{-1}$. V roku 2004 bola priemerná rýchlosť vetra $3,1 \text{ m}\cdot\text{s}^{-1}$, maximálna hodnota bola v mesiaci apríl $3,9 \text{ m}\cdot\text{s}^{-1}$ a minimálna v mesiaci jún $1,9 \text{ m}\cdot\text{s}^{-1}$. Maximálnu priemernú mesačnú rýchlosť hodnoteného päťročného obdobia dosiahol vietor v smere severozápadnom o rýchlosti $6,8 \text{ m}\cdot\text{s}^{-1}$.

3. *Ovzdušie*

Ochrana ovzdušia v Slovenskej republike je zakotvená v zákone č. 137/2010 Z. z. o ochrane ovzdušia v znení neskorších predpisov, ktorý vychádza z európskej legislatívy. Ovzdušie je najvýraznejšie poškodenou zložkou životného prostredia. V rámci širšieho okolia je kvalita ovzdušia ovplyvnená existujúcimi veľkými, strednými a malými zdrojmi znečistenia ovzdušia, automobilovou dopravou, ale aj prenosmi emisií zo vzdialených zdrojov.

Na znečisťovaní ovzdušia sa v riešenom území významnou mierou podieľajú činitele, ktoré sú situované priamo v jeho území, ale aj činitele pôsobiace v jeho okolí.

Hlavné zdroje znečistenia ovzdušia v okrese Nové Zámky pochádzajú z bodových zdrojov priemyselnej výroby (P.G. Trade s.r.o. Dvory nad Žitavou – výrobná krmných zmesí a obilné silo, BSP Lipová 1 s.r.o. Tvrdošovce a AT GEMER s.r.o. Nové Zámky – prevádzka bioplynovej stanice, Bytkomfort s.r.o. Nové Zámky – tepelné hospodárstvo) a z mobilných zdrojov predstavovaných hlavne automobilovou dopravou.

4. Vodné pomery

Povrchové vody

Územie riešené v pripravovanej územnoplánovacej dokumentácii obce Podhájska patrí do povodia rieky Nitra, ktorá je čiastkovým povodím Váhu. Povodie Nitry, ktorej celková plocha je 4.501 km² a dĺžka toku 197 km, sa člení na štyri základné povodia : Hornú Nitru, strednú Nitru, Dolnú Nitru a Žitavu. Maximálne priemerné mesačné prietoky sú zaznamenané v mesiacoch marec a apríl, minimálne priemerné mesačné prietoky sa vyskytujú vo februári a v októbri. Minimálne priemerné denné prietoky sa vyskytujú v mesiacoch marec, jún až november. Priemerný maximálny prietok vody v úseku Žitava – Ústie do Nitry Nitre sa pohybuje okolo 4,3 m³/s, priemerný ročný prietok 0,40 m³/s a prietok 100-ročnej vody Q₁₀₀ cca 145 m³/s.

Hydrologickú os riešeného územia obce Podhájska predstavuje vodný tok Liska, ktorý postupne v dĺžke toku obojstranne priberá väčšie či menšie prítoky. Je ľavostranným prítokom Žitavy. Pramení v Podunajskej pahorkatine, v podcelku Hronská pahorkatina, v časti Bešianska pahorkatina, v katastrálnom území obce Tehla, v nadmorskej výške cca 195 m n. m. V katastrálnom území obce Podhájska z pravej strany priberá Trávnický potok. Do Žitavy ústí v katastrálnom území obce Chrenovka. Jeho celková dĺžka je 22 km. Zdrojom vodnatosti sú výlučne dažde a snehové zrážky. Najvyššie vodné stavy a prietoky dosahujú vodné toky v marci až apríli.

V katastrálnom území Belek – časť Gergel' sa nachádza vodná plocha Hlinisko s rozlohou 0,70 ha, ktorá je v súčasnosti využívaná na rekreačný rybolov.

Podzemné vody

Podľa Hydrogeologickej rajonizácie Slovenska (Slovenský Hydrometeorologický Ústav, Bratislava 1984) patrí riešené územie do hydrogeologického rajónu N 058 – Neogén Hronskej pahorkatiny. Územie rajónu sa rozkladá na styku povodí Nitry, Hrona a Dunaja. Východné obmedzenie tvoria terasy Hrona, západné alúvium Žitavy a Nitry, severné vulkanity Pohronského Inovca a južné terasy Dunaja. Územie tvorí morfológicky a hydrogeologicky pomerne jednotný celok, v ktorom

len severná časť (nemčiňanských štrkopieskov) má odlišný charakter. Mladé sedimenty sú tvorené prevažne sprašami a zbytkami terás, bez hydrogeologického významu. Neogénne sedimenty majú slabé zvodnenie. Výnimkou je oblasť Dvorov nad Žitavou, kde boli zistené priaznivé neogénne súvrstvia, z ktorých sa dosahuje prítok nad terén maximálne okolo 10 l/s, špecifická výdatnosť je okolo 4 l/s. Dobre zvodnené polohy pieskov z drobných štrčiek s celkovou mocnosťou až 13 m, boli zistené aj medzi obcami Melek a Lula. Vrty v tejto oblasti dosahujú výdatnosti až 6 l/s. Toto priaznivé zvodnenie je spôsobené ich zrnitosným zložením a celkovou pozíciou územia, ktoré predstavuje lokálnu depresiu. Vo zvyšných častiach rajónu možno na nižších kryhách v komplexe pontských sedimentov zachytiť niekoľko slabo zvodných jemnopiesčitých polôh. Niektoré polohy bývajú suché. Pri zachytení 2 až 5 polohy s celkovou mocnosťou 3 až 13 m sa dosiahla výdatnosť od 0,1 do 2 l/s.

Špecifickou danosťou obce Podhájska je výskyt minerálnych vôd, ktoré sú v území viazané na triasové dolomity a kremence levickej hraste. Minerálne termálne vody boli skúmane prostredníctvom geotermálnych vrto, ktoré sú hlboké 1.470 – 1.900 m a dosahujú výdatnosť 28,0 – 53,0 l/s. Maximálne teploty vody sú až 80 °C a tepelný výkon je 14,42 - 19,2 MWt. Z chemického hľadiska ide o vody natriovo-chloridového typu s mineralizáciou až 19,6 g/l. Geneticky predstavujú marinogénne vody s rôznym stupňom degradácie morskej salinity.

5. Pôdne pomery

Prevažnú časť riešeného územia obce Podhájska tvorí poľnohospodárska pôda. Z celkovej výmery katastra pripadá na poľnohospodársku pôdu cca 77,17 %. Z poľnohospodárskej pôdy väčšinu tvorí orná pôda - 81,10 %, trvalé trávne porasty 9,6 %, záhrady 4,1 %, ovocné sady 2,8 % a vinice tvoria 2,3 % z celkovej plochy poľnohospodárskej pôdy.

Najzastúpenejším pôdnym typom v riešenom území sú černozyeme kultizemné, lokálne modálne a erodované a regozeme typické karbonátové, zo spraší, ktoré zaberajú podstatnú severnú časť katastrálneho územia Svätuš a Belek. V južnej časti oboch katastrálnych území sa nachádzajú hnedozeme kultizemné, lokálne modálne a erodované a regozeme kultizemné a modálne karbonátové, zo spraší.

V malom množstve sa na okraji severnej časti katastrálneho územia Svätuša a na okraji východnej časti katastrálneho územia Belek nachádzajú černozeme hnedozemné a čiernicové zo spraší a sprašových hĺn, lokálne černozeme ťažké a smonice z neogénnych ílov.

Z hľadiska kvality pôdy je až 57,8 % pôd zaradených medzi bonitované pôdno-ekologické jednotky 1 až 4 triedy, teda medzi osobitne chránené pôdy. Tieto najkvalitnejšie pôdy sa nachádzajú v severnej, severozápadnej a severovýchodnej časti katastrálneho územia obce Podhájska.

6. Fauna a flóra

Fauna

Podľa zoogeografického členenia patrí územie riešené v územnoplánovacej dokumentácii do provincie Západných Karpát, oblasti Západných Karpát, obvodu vnútorného, okrsku južného. V území možno pozorovať prelínanie druhov karpatských a druhov panónskych. Vhodné klimatické podmienky dávajú možnosť existencie viacerých živočíšnych druhov, ktorých charakter do značnej miery ovplyvnili geografické podmienky, ale najmä človek, ktorý sústavne zasahoval do prírody.

Z veľkých cicavcov si pozornosť zasluguje naša najväčšia mačkovitá šelma rys ostrovid, ďalej mačka divá a v posledných rokoch aj medveď hnedý. Zo zriedkavých druhov pernatých dravcov sa tu objavujú orol kriklavý, orol malý, sokol lastovičiar a zriedkavo i haja.

Zoogeografickú pestrosť Štiavnických vrchov charakterizuje aj veľký počet plazov. Žijú tu všetky naše jašterice ako aj užovka fľákaná, obojková, stromová a hladká. Z bezstavovcov tu žijú pestro sfarbené motýle ako vidlochvost ovocný a feniklový, jasoň chochlačkový. V zachovalých starých lesných porastoch možno nájsť nosorožteka, roháča, mnohé druhy fúzačov ako aj bystrušiek. Množstvo opustených banských diel je vhodným biotopom pre viaceré druhy netopierov.

Flóra

Podľa fyto geografického členenia patrí riešené územie do oblasti západokarpatskej flóry, obvodu predkarpatskej flóry, okresu Slovenské stredohorie a podokresu Štiavnické vrchy. Okrem prevažujúcich karpatských druhov sem od juhu až juhozápadu prenikajú panónske druhy, teplomilné a suchomilné.

Druhovú zloženie lesov Štiavnických vrchov je vplyvom banskej a hutníckej činnosti zmenené. Je väčšou nepôvodné. Až dodnes sa zachovali málo narušené lesné komplexy. V nižších polohách plošne prevládajú dubové, hrabové, alebo zmiešané lesy. Vo vyšších polohách prevládajú bučiny s jedľou a umelo vysádzaným smrekom, na sutinách s javorom, jaseňom a lipou. Pre teplé priestory je charakteristický výskyt javora tatárskeho, kukučky vencovej, ponikleca veľkokvetového, ľanu chlpatého a kavyľov.

Okrem teplomilných druhov sa však v území nachádzajú i druhy chladnomilné : breza plstnatá, jelša sivá, chvostník jedľovitý, smrečinovec plazivý, valdštajnska trojpočetná. Hodnotná je vegetácia podmáčaných lúk s kosatcom sibírskeho, mečíkom škridlovitým, žltohlavom najvyšším, vzácnou rosičkou okrúhlohlavou a viacerými druhmi našich orchideí – vstavačov. Z ostatných chránených druhov sa tu vyskytuje ľalia zlatohlavá, ľalia cibulkonosná a množstvo ruží.

7. Krajina

Súčasná krajinná štruktúra predstavuje aktuálny stav využívania územia. Predstavuje základný analytický podklad pre hodnotenie environmentálnej kvality sídelného prostredia, keďže na jej základe možno identifikovať plochy hospodárskych aktivít, ktoré negatívne ovplyvňujú dané územie. Na základe zastúpenia a plošnej rozlohy jednotlivých prvkov súčasnej krajinskej štruktúry možno hodnotiť súčasný stav antropizácie krajiny, či ide o územie prirodzené s vysokou ekologickou hodnotou alebo o územie antropicky silne pozmenené s nízkou krajinoekologickou hodnotou.

Súčasná štruktúra krajiny v rámci riešeného územia i širšieho okolia je výsledkom viacerých faktorov – geologickej stavby, morfológie a reliéfu, pôsobenia hydrologickej siete, odnosu a kumulácie, prispôbivosti a adaptácie rastlín,

živočíchov a biotopov, pôsobenia antropogénnych činiteľov a socioekonomických procesov prebiehajúcich v riešenom území.

Prevažná časť katastrálneho územia obce Podhájska (severná a stredná časť) patrí do časti Hurbanovské terasy, južná časť územia (po ľavej strane potoku Liska) patrí do časti Bešianska pahorkatina. V oblasti Bešianskej pahorkatiny je dominantný reliéf stredne až silne členitej pahorkatiny. Vojnická pahorkatina je typickou nížinnou pahorkatinou. Reprezentatívnymi formami reliéfu sú široké ploche chrbty, oddelenými úvalinovitými dolinami, ktorých nadmorské výšky sa pohybujú v rozpätí 140 – 265 m. Povrch chrbtov je väčšinou mierene zaoblený a najmä na strmých svahoch sú časté výmole. V úvalinovitých dolinách sú občasne toky, čo je ovplyvnené vo veľkej miere množstvom zrážok počas roka. Územie je budované v podloží trefohornými ílmi, pieskami a pieskovicami, na ktorých sú uložené štvrtohorne spraše a sprašové hlíny.

Negatívne ovplyvňovaná kvalita životného prostredia z hľadiska zosuvného územia a z pohľadu jeho aktivity nebola zaznamenaná, čo znamená že žiadne zosuvy a ani žiadne svahové deformácie neboli v katastrálnom území obce Podhájska spozorované a ani zaznamenané. Eróziou ohrozené územia môžu byť v katastrálnom území obce Podhájska lesné pozemky, ktoré môžu byť ohrozené vodnou eróziou, prípadne eróziou spôsobenou najmä antropogénnymi vplyvmi, t.j. nadmerných odlesnením. Z hľadiska vodnej erózie má potok Liska s jej pravostranným prítokom, ktorým je Trávnický potok, terestrický (pevninský) charakter.

8. Chránené územia, chránené stromy a ochranné pásma podľa osobitných predpisov a územný systém ekologickej stability

Zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov definuje ochranu prírody a krajiny ako starostlivosť štátu, právnických osôb a fyzických osôb o voľne rastúce rastliny, voľne žijúce živočíchy a ich spoločenstvá, prírodné biotopy, ekosystémy, nerasty, skameneliny, geologické a geomorfologické útvary, ako aj starostlivosť o vzhľad a využívanie krajiny. Ochrana prírody a krajiny sa realizuje najmä obmedzovaním a usmerňovaním zásahov do

prírody a krajiny, podporou a spoluprácou s vlastníkmi a užívateľmi pozemkov, ako aj spoluprácou s orgánmi verejnej správy.

Z hľadiska územnej ochrany sa v katastrálnom území obce nenachádzajú žiadne chránené územia. Na území obce Podhájska platí všeobecný 1. stupeň ochrany.

Južná časť katastrálneho územia obce Podhájska (miestna časť Svätuška) zasahuje do sústavy chránených území európskeho významu NATURA 2000. Jedná sa o chránené územie európskeho významu SKUEV 0087 Osmíny o celkovej ploche 98,84 ha, ktoré zasahuje do katastrálneho územia obce Podhájska a obce Veľké Lovce. Predmetom ochrany sú biotopy xerothermných krovín, karpatské a panónske dubovo-hrabové lesy, eurosibírske dubové lesy na spraši a piesku a panónsko-balkánske cerové lesy. Pre sústavu chránených území európskeho významu platí druhý stupeň ochrany.

Druhovú ochranu sa viaže na chránené rastliny, chránené živočích, chránené nerasty a chránené skameneliny. Z hľadiska územia európskeho významu je predmetom ochrany roháč obyčajný (*Lucanus cervus*).

Ochrana drevín zabezpečuje legislatívnu ochranu drevín rastúcich mimo lesa (LPF) a ochranu chránených stromov, za ktoré sa môžu vyhlásiť kultúrne, vedecky, ekologicky, krajnotvorne alebo esteticky mimoriadne významné stromy alebo ich skupiny vrátane stromoradií. Na území obce Podhájska sa nenachádzajú žiadne chránené stromy vyhlásené v zmysle zákona NR SR č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov.

Územný systém ekologickej stability prostredníctvom zákona NR SR č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov definovaný ako celopriestorová štruktúra navzájom prepojených ekosystémov, ich zložiek a prvkov, ktorá zabezpečuje rozmanitosť podmienok a foriem života v krajine. Základ tohto systému predstavujú biocentrá, biokoridory a interakčné prvky, ktoré môžu mať nadregionálny, regionálny, alebo miestny význam.

Na území obce Podhájska tvoria kostru ÚSES nasledovné prvky :

- Biocentrum regionálneho významu : Lesný komplex v k.ú. Veľké Lovce, Podhájska, Pozba, Dedinka, Radava, Čechy
- Biokoridor regionálneho významu : Potok Liska (terestrický) a navrhovaný Trávnický potok

Ako základ MÚSES v k. ú. obce Podhájska majú potenciál nasledovné prvky :

- jestvujúce a navrhované prvky RÚSES okresu Nové Zámky
- ochranný les
- najstaršie lesné porasty
- vodná plocha (rybník) Hlinisko
- existujúce plochy a línie nelesnej drevitej vegetácie (NDV)
- zamokrené plochy v okolí potoka Liska
- príležitostné prítoky do potoka Liska
- plochy trvalých trávnych porastov (TTP)

9. Obyvateľstvo

Obec Podhájska je v štruktúre osídlenia podľa celkového počtu 1.062 obyvateľov zaradená medzi stredne veľké obce Slovenska. Z hľadiska hustoty osídlenia (96 obyvateľov na km²) patrí k pomerne husto osídlením obciam (priemerná hustota osídlenia Slovenskej republiky je 110 obyvateľov na km², Nitrianskeho samosprávneho kraja 108 obyvateľov na km², okresu Nové Zámky 106 obyvateľov na km² a Združenia obcí Termál 64 obyvateľov na km²).

Obec Podhájska sa skladá z dvoch častí - Belek a Svätuška, ktoré v minulosti tvorili samostatné obce.

Podľa výsledkov sčítania obyvateľov, domov a bytov vykonanom v roku 2011 mala obec Podhájska 1.062 trvalo žijúcich obyvateľov, z toho 516 mužov (48,6 %) a 546 žien (51,4 %). Od ostatného sčítania obyvateľov, domov a bytov v roku 2001 možno pozorovať pokles počtu obyvateľstva o 134 osôb. Obec aj v posledných rokoch zaznamenáva pokles počtu obyvateľov, čoho príčinou je nepriaznivá veková štruktúra obyvateľstva, vyššia úmrtnosť a nižšia pôrodnosť.

Z hľadiska národnostnej skladby je obyvateľstvo obce homogénne. Podľa údajov z roku 2011 najväčšiu časť tvoria obyvatelia slovenskej národnosti (92,7 % všetkých obyvateľov v obci). Z ostatných národností žijúcich v obci Podhájska

dosahuje najväčšie percentuálne zastúpenie maďarská národnosť 1,1 % (12 obyvateľov). Ostatné národnosti nedosahujú ani 1 % zastúpenia : 0,7 % česká národnosť (7 obyvateľov) a 0,1 % rusínska národnosť (1 obyvateľ). Ostatné národnosti nemajú žiadne zastúpenie. Medzi ostatné alebo nezistené národnosti sa počíta 57 obyvateľov, čo je cca 5,4 %.

10. Kultúrne a historické pamiatky a pozoruhodnosti, archeologické náleziská

V katastrálnom území obce Podhájska sa nenachádzajú žiadne pamiatkovo chránené územia, na ktoré sa vzťahuje ochrana v zmysle zákona NR SR č. 49/2002 Z.z. o ochrane pamiatkového fondu (pamiatkový zákon) v znení neskorších predpisov.

Na území obce Podhájska nie sú za národné kultúrne pamiatky vyhlásené žiadne sakrálne stavby a pamiatky, obytné objekty ľudovej architektúry a ani žiadne technické pamiatky.

V katastrálnom území obce Podhájska sa nachádzajú pamiatky, ktoré majú nesporné architektonické a kultúrno-historické hodnoty.

- Rímskokatolícky kostol Narodenia Panny Márie, ktorý bol vysvätený 11. septembra 1904
- Rímskokatolícky kostol Nanebovzatia Panny Márie, ktorý bol vysvätený 15. augusta 1906
- Socha sv. Floriána z roku 1764, umiestnená na Beleckej ulici pred domom č. 370
- Socha Nepoškvrnenej Panny Márie, umiestnenej na Beleckej ulici
- Božia muka so súsoším Piety z roku 1870 na Beleckej ulici pred domom č. 410
- Prícestný kríž s liatinovým korpusom z konca 19. Storočia pri ceste v smere na Pozbu
- Socha Nepoškvrnenej Panny Márie z roku 1860, umiestnená na cintoríne na Sečianskej ulici

- Božia muka s polkruhovým zakončením z roku 1980 na ulici Sv. Jána pred domom č. 240, v ktorej je osadná kamenná polychrómovaná socha sv. Jána z roku 1748
- Socha sv. Vendelína z roku 1875 na Sečianskej ulici pred domom č. 120

Na území obce Podhájska sa nachádzajú archeologické náleziská, ktoré dokladujú osídlenie územia už v mladšej dobe kamennej. Územie miestnej časti Beleku bolo osídlené počas eneolitu (neskorá doba kamenná, asi 4.000 – 2.000 rokov pred našim letopočtom). Z tohto obdobia pochádza sídlisko s kanelovanou keramikou. Z ďalších nálezov je zaujímavé najmä rímsko-barbarské sídlisko. Územie miestnej časti Svätuška bolo osídlené v skoršom období, čoho dôkazom je kostrový hrob potiskej kultúry z obdobia neolitu (mladšia doba kamenná, asi 5.000 rokov pred našim letopočtom). Ďalšie nálezy pochádzajú z obdobia eneolitu, dôkazom je sídlisko s kanelovanou keramikou. Zo strednej doby bronzovej bol v území nájdený kostrový hrob a z doby železnej to bolo halštatské sídlisko.

11. Paleontologické náleziská a významné geologické lokality

V hodnotenom území nie sú známe špecifické paleontologické alebo významné geologické lokality.

12. Iné zdroje znečistenia

V hodnotenom území nie sú okrem druhov znečistení uvedených v predchádzajúcich kapitolách (znečistenie ovzdušia, zaťaženie prostredia hlukom, radónové riziko,...) známe žiadne iné zdroje znečistenia. Prípadné ohrozenie novým zdrojom znečistenia v budúcnosti bude riešené v zmysle relevantných legislatívnych predpisov.

13. Zhodnotenie súčasných environmentálnych problémov

Hlavné environmentálne problémy vznikajú v dôsledku priestorového stretu ekologicky hodnotných prvkov krajinnej štruktúry a stresových faktorov a zároveň aj pôsobením týchto faktorov na životné podmienky a zdravie obyvateľov.

Problémy ohrozenia zdravotného stavu obyvateľov :

- nadmerná hluková záťaž z dopravy,
- riziko nehôd pri zvýšenej dopravnej premávke.

Problémy ohrozenia životného prostredia :

- znečistenie povrchových a podzemných vôd komunálnymi a priemyselnými odpadovými vodami
- zdroje znečisťovania ovzdušia,
- hluková a emisná záťaž z dopravných komunikácií.

Problémy ohrozenia prírodných zdrojov:

- ohrozenie kvality podzemných vôd v dôsledku antropogénnych vplyvov (intenzívna poľnohospodárska výroba, výroba),

Problémy ohrozenia záujmov ochrany prírody a prvkov ÚSES:

- absencia alebo nedostatočný rozsah nelesnej drevinnej vegetácie v poľnohospodársky využívanej krajine,
- chýbajúce prepojenie sídelnej zelene s krajinou zeleňou,
- výskyt invázných druhov rastlín,
- ohrozovanie biodiverzity šírením ďalších invázných druhov rastlín, ruderalizáciou najmä v trávo-bylinných porastoch pri tokoch,
- výrubu a poškodzovanie krajinnej vegetácie.

Za všeobecný environmentálny problém je potrebné pokladať i nedostatočné environmentálne povedomie obyvateľov, ktorého výsledkom je napríklad znečisťovanie územia vytváraním čiernych skládok odpadu a podomové spaľovanie škodlivých materiálov.

III. Hodnotenie predpokladaných vplyvov územnoplánovacej dokumentácie na životné prostredie vrátane zdravia a odhad ich významnosti podľa stupňa územnoplánovacej dokumentácie

1. Vplyvy na obyvateľstvo

Územný plán obce Podhájska je územnoplánovací dokument, ktorý nemá priamy vplyv na zdravie obyvateľov obce. Návrh územného plánu neobsahuje riešenia, ktoré by spôsobovali priame ohrozenie zdravotného stavu obyvateľstva a ani riešenia, ktoré by mali negatívne sociálno-ekonomické dopady na obyvateľstvo a narušovali by kvalitu jeho života. Realizáciou rozvoja podľa navrhovaného plánu obce sa predpokladá skvalitnenie životného prostredia v obci.

Proces pripomienkovania a hodnotenia územnoplánovacej dokumentácie má za úlohu zhodnotiť a následne minimalizovať resp. eliminovať všetky negatívne činnosti, ktoré by niesli zdravotné riziká, sociálne a ekonomické dôsledky a súvislosti resp. by spôsobovali narušenie pohody a kvality života obyvateľstva alebo by mali vplyv na kvalitu dotknutých zložiek životného prostredia.

Každé nové zámery, ktoré budú pripravované na realizáciu v riešenom území, musia byť podrobené posudzovaniu vplyvov činnosti na životné prostredie, kde sa zhodnotí miera vplyvov konkrétnej činnosti, okrem iného aj na zdravotný stav obyvateľov obce.

Pre elimináciu negatívnych dopadov dopravy na obytnú zástavbu sa odporúča posilnenie izolačnej líniovej zelene pozdĺž ciest II. a III. triedy prechádzajúcich obcou. Architektonickú dispozíciu interiérov rodinných domov umiestnených pozdĺž uvedených ciest odporúčame orientovať na odvrátenú stranu od zdroja hluku a vytvárať predzáhradky so vzrastlou zeleňou.

Estetickými a stavebne vhodnými úpravami sa môže vytvoriť hodnotné územie, ktoré zvýši pohodu bývania obyvateľov obce a zvýši jej atraktivitu. Dodržiavaním regulatívov uvedených v záväznej časti týkajúcich sa ochrany životného prostredia v jestvujúcom území ako aj na nových rozvojových plochách nebude dochádzať k zhoršovaniu kvality jednotlivých zložiek životného prostredia.

2. Vplyvy na horninové prostredie, nerastné suroviny, geodynamické javy a geomorfologické pomery

Navrhovaná územnoplánovacia dokumentácia obce nevyvoláva žiadne priame negatívne vplyvy na horninové prostredie, nerastné suroviny, geodynamické javy a ani na geomorfologické pomery.

Vplyvy na horninové prostredie sa prejavia iba v etape výstavby jednotlivých objektov. Väčšie vplyvy na horninové prostredie sa predpokladajú až v dôsledku odstránenia pokryvnej vrstvy, kedy sa zmenia podmienky pre prienik povrchovej kontaminácie. Pri dodržiavaní stavebných technológií a ostatných stanovených technických parametrov nehrozia v priebehu stavby žiadne významné riziká, prípadne havárie. Uvedené sa týka aj dodržiavania predpisov a nariadení pre prepravu materiálov a predchádzaní únikov ropných derivátov do priestoru stavby a jej okolia.

Pri zakladaní nových stavieb musí byť zohľadnený geologický podklad a vplyvy na horninové prostredie počas výstavby jednotlivých zámerov je potrebné riešiť v podrobnejších stupňoch dokumentácie (dokumentácie pre územné a stavebné konanie). Pripravované navrhované činnosti však nebudú v krajine predstavovať nový fenomén a nebudú narúšať funkčné a priestorové usporiadanie územia.

3. Vplyvy na klimatické pomery

Navrhovaná územnoplánovacia dokumentácia obce nevyvoláva žiadne priame negatívne vplyvy na klimatické pomery v území. Prípadné rozšírenie zastavaných plôch má však vplyv na lokálnu klímu a mikroklímu. Možné nepriaznivé účinky, ako je zvyšovanie teploty vzduchu a sálavé teplo zo spevnených a zastavaných povrchov, navrhuje územnoplánovacia dokumentácia eliminovať plochami vzrastlej zelene. Tým dôjde k lokálnym zlepšeniam mikroklímy ovplyvnenej zastavanými plochami.

Územnoplánovacia dokumentácia je zároveň spracovaná v súlade so Stratégiou adaptácie Slovenskej republiky na nepriaznivé dôsledky klímy, vypracovanou Ministerstvom životného prostredia Slovenskej republiky v roku 2014. Tento

legislatívny podklad predstavuje základné zásady opatrení zameraných na znižovanie emisií skleníkových plynov s opatreniami, ktoré znížia zraniteľnosť a umožnia adaptáciu človeka a ekosystémov s nižšími ekonomickými, environmentálnymi a sociálnymi nákladmi.

4. Vplyvy na ovzdušie

V súčasnosti je kvalita ovzdušia ovplyvňovaná najmä emisiami z veľkých priemyselných zdrojov nachádzajúcich sa mimo riešeného územia. Nepriaznivý vplyv na ovzdušie má však tiež i automobilová doprava.

Návrh územného plánu nemá podstatný nepriaznivý vplyv na ovzdušie. Realizáciou činností navrhovaných v územnoplánovacej dokumentácii sa nepredpokladá výrazný nárast emisií, ani vznik nových druhov emisií. Riešenia navrhované v územnoplánovacej dokumentácii rátajú s plynofikáciou všetkých nových rozvojových lokalít pre bytovú výstavbu. Tým sa eliminuje znečistenie z domácností pri vykurovaní a príprave teplej úžitkovej vody. Zároveň budú plynofikované i prípadné nové prevádzky hospodárskej výroby. Odvod spalín od zdrojov vykurovania bude zabezpečený tak, aby boli splnené podmienky technickej prevádzky zariadenia a rozptylu škodlivín do ovzdušia. Prevádzka zdrojov znečisťovania ovzdušia bude v súlade s podmienkami súhlasu orgánu ochrany ovzdušia v zmysle zákona o ovzduší.

5. Vplyvy na vodné pomery

Návrh územného plánu obce nevyvoláva priame negatívne vplyvy na vodné pomery územia, kvalitu povrchových a podzemných vôd a odtokové pomery. V územnom pláne sú navrhované opatrenia na predchádzanie a elimináciu rizika povodní. Negatívne vplyvy na vodné pomery týmito opatreniami nevznikajú.

Kvalitu podzemných vôd ovplyvňuje antropogénna činnosť. K najvýznamnejším znečisťovateľom vôd patria najmä komunálne odpadové vody a priemyselné aktivity v širšom okolí. Prienik látok organického aj anorganického pôvodu do

povrchových tokov a do podzemných vôd spôsobuje aj poľnohospodárska výroba. Návrh územného plánu vyvoláva za predpokladu rozširovania bytovej výstavby zvýšené nároky na zásoby pitnej vody, avšak v najbližšej dobe sa nepredpokladá potreba navyšovania objemov potrebných pre dodatočné pokrytie požiadaviek na pitnú vodu.

6. Vplyvy na pôdu

Pri realizácii zámerov navrhovaných v územnoplánovacej dokumentácii je potrebné dodržiavať zásady ochrany poľnohospodárskej pôdy zadefinované v Zákone č. 220/2004 Z.z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy v znení neskorších predpisov.

V rámci už zastavaného územia obce nebudú mať aktivity navrhované v územnoplánovacej dokumentácii žiaden zásadný vplyv na pôdu. V častiach už zastavaného územia, kde sú tieto aktivity plánované, sa maximálne vyskytujú premenené, tzv. antropogénne alebo dokonca spustnuté pôdy, ktoré nemajú z hľadiska bonity zásadný význam.

V územnom pláne sú navrhnuté ekostabilizačné opatrenia, ktoré znížia eróziu pôdy a eliminujú ďalšie negatívne faktory. Z hľadiska eliminácie pôdnej erózie je vhodné zvýšiť plošné zastúpenie krovinej a stromovej vegetácie najmä pozdĺž poľných ciest, remíz, medzí a vodných tokov. Takisto je vhodné rozdeliť veľkoplošné bloky ornej pôdy na menšie celky a vysadiť na ich hraniciach pásy stromov a krovín. Za nepriamy vplyv možno považovať prípadný záber poľnohospodárskej pôdy, ktorý sa môže dotknúť hlavne nových lokalít pre výstavbu rodinných domov.

V návrhu územného plánu sa nenavrhujú zámery na lesnej pôde, t.j. nebude dochádzať k jej záberom.

7. Vplyvy na faunu, flóru a ich biotopy

Územný plán a aktivity v ňom navrhované nemajú priamy vplyv na faunu, flóru a ich biotopy. Prevažná časť riešeného územia leží v človekom intenzívne

využívanej krajine s existujúcimi urbanistickými celkami a významnými komunikačnými koridormi. Biota týchto častí záujmového územia je do značnej miery ovplyvnená a determinovaná zásahmi človeka v minulosti i v súčasnosti.

Teoreticky, no v prípade realizácie i reálne môžu mať na faunu, flóru a biotopy vplyvy viaceré plánované aktivity, avšak bez výskytu nejakých mimoriadnych situácií sa bude jednať len o dočasné vplyvy. Eliminácia týchto javov, prípadne ich zmiernenie alebo náhrada je možná pri rešpektovaní podmienok určených zo strany odbornej organizácie a štátnej správy ochrany prírody a krajiny v správnom konaní a konzultáciami v predprojektovej alebo projektovej príprave.

Navrhovaná územnoplánovacia dokumentácia v plnom rozsahu rešpektuje platnú legislatívu na úseku ochrany prírody a všetky existujúce chránené lokality, ktoré zasahujú do katastra obce. Realizáciou navrhnutých ekostabilizačných opatrení sa vytvoria v riešenom území predpoklady pre skvalitnenie podmienok pre faunu a flóru. Pri zakladaní nových plôch zelene a rekonštrukcii jestvujúcej líniovej zelene v celom riešenom území budú vysadené stanovištne vhodné dreviny a kroviny.

8. Vplyvy na krajinu

Krajina sa hodnotí ako integrovaný celok, ktorý má svoj vonkajší vzhľad a svoju vnútornú hodnotu. Prírodnú, kultúrnu a historickú hodnotu krajiny reprezentuje krajinný ráz. Vonkajší vzhľad krajiny predstavuje krajinný obraz, do ktorého sa premieta usporiadanie tvarov reliéfu, štruktúr krajinnej pokrývky a priestorových objektov.

Najväčšie nepriaznivé vplyvy na krajinu a to či už z hľadiska zmien krajinnej štruktúry, alebo z hľadiska zmien estetického vnímania, sa prejavujú v lokalitách s plánovanými zásahmi, stavebnou činnosťou, zmenami využívania krajiny a pod. Hodnotenie konkrétnych vplyvov na krajinu, súčasnú krajinnú štruktúru, funkčné využitie územia, estetické vnímanie krajiny a pod. bude potrebné uskutočniť v rámci posúdenia vplyvov jednotlivých konkrétnych navrhovaných činností v rámci procesu posudzovania vplyvov v zmysle platnej legislatívy.

Návrh rozvoja obce nebude mať dopad na časti krajiny, ktoré sú z krajinnoestetického hľadiska považované za najhodnotnejšie. Plánované stavebné zámery nie sú takého charakteru a rozsahu, aby podstatne alebo závažne menili obraz krajiny a narúšali vnemový obraz konkrétnej krajiny. Líniová zeleň sa v území využíva nielen na zabezpečenie hygienických a pôdoochranných funkcií, ale aj ako kompozičný prvok. Krajinný obraz môže pozmeniť prípadná nová zástavba, ktorá však prirodzene nadviaže na existujúcu sídelnú štruktúru a bude kompozične podobná jestvujúcej vidieckej zástavbe. Týmto spôsobom nebude krajinný obraz narúšaný novými prvkami. Uvedené bude tiež zabezpečené záväznými regulatívmi.

Realizáciou navrhovaných opatrení sa vytvoria predpoklady pre ozelenie scenérie a úpravu štruktúry krajiny avšak nepredpokladá sa výraznejšia zmena samotného charakteru krajiny.

9. Vplyvy na chránené územia a ochranné pásma

Návrh územného nemá vplyv na veľkoplošné a maloplošné chránené územia nachádzajúce sa v blízkosti riešeného územia, ktoré by mohli byť teoreticky ovplyvňované realizáciou zámerov uvedených v navrhovanej územnoplánovacej dokumentácii.

Územný plán nenavrhuje žiadne rozvojové zámery ani činnosti, ktoré by boli v rozpore s podmienkami ochrany chránených území, respektíve s ich manažmentovými opatreniami. Navrhovaná územnoplánovacia dokumentácia nebude mať vplyv ani na vzdialenejšie chránené územia a ani na vzdialenejšie územia sústavy NATURA 2000 nachádzajúce sa mimo riešeného územia.

Územnoplánovacia dokumentácia intenzifikuje a reštrukturalizuje už urbanizované zastavané územie a nové činnosti sú navrhované bez priameho zásahu do prvkov územného systému ekologickej stability.

V navrhovanej územnoplánovacej dokumentácii sú v zmysle platnej legislatívy rešpektované aj všetky ochranné pásma technickej infraštruktúry – ochranné prístupové pásmo vodných tokov, ochranné pásma líniových dopravných stavieb

a ochranné pásma líniových technických stavieb (plynovody, vodovody a elektrické vedenia).

Hodnotenie konkrétnych vplyvov na chránené územia, ochranné pásma a prvky územného systému ekologickej stability bude potrebné uskutočniť v rámci posúdenia vplyvov jednotlivých konkrétnych navrhovaných činností v rámci procesu posudzovania vplyvov v zmysle platnej legislatívy.

10. Vplyvy na kultúrne a historické pamiatky, vplyvy na archeologické náleziská

Riešenie navrhovanej územnoplánovacej dokumentácie obce Podhájska vychádza z podkladov presne územne identifikovanej databázy kultúrnych i historických pamiatok a archeologických nálezísk v obci, ktoré zachováva a rešpektuje. Návrh územného plánu nevyvoláva žiadne priame negatívne vplyvy na v súčasnosti známe kultúrne a historické pamiatky a archeologické náleziská. Podmienky novej zástavby sú stanovené v regulatívoch, ktoré rešpektujú aj historickú zástavbu a kultúrne a historické pamiatky obce.

Ochrana archeologických lokalít, kultúrnych a historických pamiatok pri výstavbe je zabezpečená v zmysle zákona č. 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov. Nakoľko sa na území obce nachádzajú archeologické náleziská a ešte sa môžu nachádzať aj iné, zatiaľ neevidované archeologické náleziská, je potrebné rešpektovať nasledovné :

- Vo vzťahu k možnosti narušenia archeologických nálezísk ku stavbe, ktorá si vyžiada vykonanie zemných prác, je stavebník povinný od Krajského pamiatkového úradu Nitra už v stupni územného konania vyžiadať si v zmysle zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení neskorších predpisov záväzné stanovisko, v ktorom budú určené podmienky ochrany archeologických nálezov.
- V prípade nevyhnutnosti vykonať archeologický výskum ako opatrenia na záchranu archeologických nálezísk a nálezov rozhoduje o výskume a podmienkach jeho vykonania podľa § 35 ods. 7, § 36 ods. 3 a § 39 ods. 1 pamiatkového zákona Krajský pamiatkový úrad Nitra.

- V prípade archeologického nálezu mimo povoleného výskumu, nálezca alebo osoba zodpovedná za vykonávanie prác, podľa ustanovenia § 40 ods. 2 a 3 pamiatkového zákona oznámi nález najneskôr na druhý pracovný deň Krajskému pamiatkovému úradu v Nitre a nález ponechá bezo zmeny až do obhliadky Krajským pamiatkovým úradom v Nitre alebo ním poverenou odborne spôsobilou osobou, najmenej však tri pracovné dni odo dňa ohlásenia. Do vykonania obhliadky je nálezca povinný vykonať všetky nevyhnutné opatrenia na záchranu nálezu, najmä zabezpečiť ho proti poškodeniu, znehodnoteniu, zničeniu a odcudzeniu. Archeologický nález môže vyzdvihnúť a premiestniť z pôvodného miesta a z nálezových súvislostí iba oprávnená osoba metódami archeologického výskumu. Podľa § 40 ods. 10 pamiatkového zákona má nálezca právo na náhradu výdavkov súvisiacich s ohlásením a ochranou nálezu podľa § 40 odsekov 2 a 3 pamiatkového zákona. Pamiatkový úrad poskytne nálezcovi náležné v sume až do výšky 100 % hodnoty nález. Hodnota materiálu a hodnota nález sa určuje znaleckým posudkom.

Územnoplánovacia dokumentácia navrhuje chrániť a zabezpečiť priebežnú údržbu kultúrnych pamiatok a objektov s pamiatkovými hodnotami spolu s ich okolím. Na území obce je potrebné rešpektovať aj objekty s pamiatkovými hodnotami nezapísané v Ústrednom zozname pamiatkové fondu. Navrhované riešenie územnoplánovacej dokumentácie obce Podhájska vytvára predpoklady pre zabezpečenie ochrany historických, umelecko-historických, urbanistických a architektonických hodnôt prostredia i objektov zapísaných v ÚZPF, vhodných na zápis do ÚZPF, do Evidencie pamätihodností obce a tiež legislatívne nechránených.

11. Vplyvy na paleontologické náleziská a významné geologické lokality

Návrh územného plánu nemá priamy vplyv na lokality paleontologických nálezísk alebo významných geologických lokalít, nakoľko sa takéto lokality v riešenom území nenachádzajú. V prípade objavenia doteraz neobjavených paleontologických nálezísk alebo geologických lokalít bude potrebné postupovať v súlade s legislatívou chrániacou uvedené typy lokalít.

12. Iné vplyvy

Návrh územného plánu obce nenavrhuje žiadne činnosti, ktoré by mali iné známe negatívne vplyvy na obyvateľov obce, na susedné obce a ani na celkové životné prostredie širšieho regiónu. V prípade nečakaných alebo nových, v súčasnej dobe neznámych vplyvov bude konkrétna situácia riešená v zmysle relevantnej legislatívy v jej platnom znení.

13. Komplexné posúdenie očakávaných vplyvov z hľadiska ich významnosti, vzájomných vzťahov a ich porovnanie s platnými právnymi predpismi

Predkladaný návrh územnoplánovacej dokumentácie predstavuje podrobne spracovanú dokumentáciu zaoberajúcu sa rozvojom územia obce. Územnoplánovacia dokumentácia je spracovaná v zmysle zákona č. 50/1976 Z.z. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení neskorších predpisov a v zmysle vyhlášky č. 55/2001 Z.z. o územnoplánovacích podkladoch a územnoplánovacích dokumentáciách.

Konkrétne vplyvy na životné prostredie a ochranu prírody a krajiny nie je možné v tejto fáze vyjadriť presnými kvantitatívnymi ukazovateľmi. Pri spracovaní územnoplánovacej dokumentácie boli rešpektované všetky relevantné právne predpisy v oblasti životného prostredia a ochrany prírody a krajiny. Pri hodnotení očakávaných vplyvov nových rozvojových zámerov na životné prostredie je možné konštatovať, že tieto zámery boli navrhnuté so zámerom nepôsobiť významnými vplyvmi na životné prostredie a súčasne rešpektovať všetky platné zákony a iné právne predpisy. Ich priama realizácia bude možná tiež za podmienky rešpektovania relevantnej legislatívy, čo sa bude kontrolovať v priebehu ich následných povoľovacích konaní.

Pripravovaná územnoplánovacia dokumentácia nemá žiadne podstatné negatívne vplyvy na životné prostredie a zdravie obyvateľov obce, ale naopak navrhovanými opatreniami a regulatívmi sa stanovujú podmienky pre zlepšenie životného prostredia a zdravia obyvateľov obce s pozitívnym vplyvom. V územnom pláne sa určuje využitie potenciálu územia na zabezpečenie rozvoja vo všetkých jeho

funkčných požiadavkách s ohľadom na vytvorenie predpokladov pre rozvoj bývania, občianskej vybavenosti, technickej vybavenosti, rekreácie, športu, zelene a výroby.

Z komplexného hodnotenia strategického dokumentu vyplýva, že územnoplánovacia dokumentácia neobsahuje žiadne riešenia, ktoré by mali známy výrazný negatívny vplyv na zložky životného prostredia respektíve na životné prostredie ako celok.

IV. Navrhované opatrenia na prevenciu, elimináciu, minimalizáciu a kompenzáciu vplyvov na životné prostredie a zdravie

Z posúdenia navrhovanej územnoplánovacej dokumentácie nevyplývajú žiadne negatívne vplyvy na životné prostredie a zdravie ľudí, preto nie je možné exaktne definovať konkrétne opatrenia na prevenciu, elimináciu a minimalizáciu vplyvov na životné prostredie. V záväznej časti územnoplánovacej dokumentácie sú stanovené regulatívy rozvoja územia, ako aj stanovené prípustné, neprípustné a doplnkové funkcie na jednotlivých rozvojových lokalitách. Do územnoplánovacej dokumentácie sú zapracované ekostabilizačné opatrenia na zlepšenie životného prostredia ako aj ekologickej stability. Predkladané návrhy a opatrenia sú predpokladom k vytvoreniu podmienok pre krajinnoeologicky optimálne využitie územia teda vytvorenie takého systému, ktorý je schopný zosúladiť požiadavky spoločenského rozvoja s potrebami ochrany prírody a prírodných zdrojov, a pritom je schopný udržať ekologickú stabilitu.

Za účelom preventívnych opatrení určených na minimalizáciu a kompenzáciu vplyvov na životné prostredie a zdravie obyvateľov riešeného územia je potrebné zdefinovať a v praxi dodržiavať a realizovať nasledovné všeobecné podmienky:

- rešpektovať všetky relevantné platné právne predpisy napr. zákon o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy, zákon o ochrane lesného pôdneho fondu, zákon o vodách, zákon o ochrane prírody a pod.,
- chrániť a udržiavať existujúcu zeleň, zakladať novú zeleň, dopĺňať a dosádzať líniovú zeleň na medziach a popri poľných cestách a vodných

- tokoch, odstraňovať poškodené a choré jedince za účelom zmiernenia ohrozenia pôdy veternou a vodnou eróziou,
- chrániť lesný pôdny fond, ktorý tvorí základ krajinotvorných, ochrannoprirodných i ekostabilizačných prvkov územia obce,
 - pri dosadbe a rekonštrukcii zelene postupne vylučovať stanovištne nevhodné druhy drevín, v intraviláne druhy patriace k peľovým alergénom a tiež invázne druhy, ktoré sa môžu z intravilánu rozšíriť do okolitej krajiny,
 - zabezpečovať ekologicky optimálne využívanie územia, rešpektovanie, prípadne obnovu funkčného ÚSES, biotickej integrity krajiny a biodiverzity nástrojmi územného plánovania,
 - zabezpečovať protieróznou ochranu pôdy uplatnením prvkov ÚSES v miestach s intenzívnou veternou a vodnou eróziou,
 - odstraňovať pôsobenia stresových faktorov (skládky odpadov, konfliktné uzly a pod.) v územiach prvkov ÚSES,
 - v rámci optimálnejšieho usporiadania ornej pôdy rozčleniť veľkoblokovú ornú pôdu na menšie celky a vzniknuté hranice doplniť pásmi nelesnej drevinnej vegetácie,
 - eliminovať pestovanie monokultúr zavedením osevných postupov so striedaním plodín,
 - v miestach kontaktu ornej pôdy s prvkami územného systému ekologickej stability prejsť k menšej parcelácii a zmene využívania - vytvoriť tzv. pufránnú zónu z travobylinných porastov a maloblokovej ornej pôdy,
 - zvyšovať ekologickú stabilitu riešeného územia,
 - venovať zvýšenú pozornosť ochrane vodných zdrojov,
 - zlepšovať vodohospodárske pomery na malých vodných tokoch a v povodiach zásahmi smerujúcimi k stabilizácii pomerov za povodňových situácií i v období sucha,
 - dodržiavať ochranné a prístupové pásma vodných tokov a ochranných hrádzí v zmysle STN a vodného zákona,
 - koordinovať všetky rozvojové zámery s princípom trvalo udržateľného rozvoja obce,
 - rozvíjať výrobné aktivity a služby hlavne v jestvujúcich lokalitách,
 - zachovávať a chrániť národné kultúrne pamiatky a ostatné pamätihodnosti obce,

- zachovávať a chrániť architektonické pamiatky a solitéry s kultúrnymi hodnotami,
- zachovávať a chrániť ďalšie objekty a solitéry miestneho významu (aj novodobé),
- rešpektovať všetky ostatné prvky a kategórie tvorby krajiny, ktoré sú uvedené v časti územnoplánovacej dokumentácie riešiacej ochranu prírody a tvorbu krajiny a prvky územného systému ekologickej stability,
- uprednostňovať minimalizáciu odpadov, separovaný zber a zhodnocovanie odpadov s využitím ekonomických a legislatívnych nástrojov,

V. Porovnanie variantov zohľadňujúcich ciele a geografický rozmer strategického dokumentu vrátane porovnania s nulovým variantom

1. Tvorba súboru kritérií a určenie ich dôležitosti na výber optimálneho variantu

Cieľom hodnotenia dokumentácie a jej variantov je vybrať optimálne riešenie, alebo optimálny variant riešenia v procesoch posudzovania vplyvov na životné prostredie podľa zákona č. 24/2006 Z. z. v platnom znení a do územnoplánovacej dokumentácie je možné stanoviť zásady pre výber kritérií pre tieto hodnotenia. Kritériá vychádzajú z požiadaviek trvalo udržateľného rozvoja, ktorý označuje formu takého spoločenského rozvoja, ktorý zohľadňuje a rešpektuje prírodné podmienky.

Záväzným výstupom územného plánu je jeho záväzná časť, ktorá obsahuje návrhy regulatívov územného rozvoja s presne formulovanými zásadami priestorového usporiadania a funkčného využívania územia. Tieto môžeme zoskupiť podľa charakteru do troch skupín:

- krajinno – ekologické kritériá, ktoré sú tvorené regulatívmi ochrany a využívania prírodných zdrojov, ochrany prírody a krajiny, vytvárania a udržiavania ekologickej stability územia a starostlivosti o životné prostredie,

- technicko – ekonomické kritériá, tvorené regulatívmi technickej infraštruktúry – vodovodu, kanalizácie, ostatných energií a časovým harmonogramom jej realizácie,
- socio – ekonomické kritériá predstavované regulatívmi pre plochy bývania, občianskeho vybavenia, výroby a regulatívy dopravy.

Kritériami pre hodnotenie navrhovanej územnoplánovacej dokumentácie ako celku prihliadajúc na ním navrhované aktivity sú problémy existujúceho urbanizovaného prostredia. Ide hlavne o priestorový a funkčný vzťah vplyvov rozloženia navrhovaných aktivít (stavieb) na strane jednej a prijateľnosti navrhovaných činností pre obec k tvorbe a ochrane životného prostredia vrátane prírodného prostredia na strane druhej.

Výber optimálneho variantu predstavuje komplexné posúdenie, vyplývajúce zo zhodnotenia viacerých vplyvov, dôsledkov či dopadov, ako sú:

- vplyvy na obyvateľstvo,
- vplyvy na všetky zložky životného prostredia,
- vplyvy na prírodu, chránenú prírodu a ekologickú stabilitu,
- vplyvy na krajinu a jej historickú štruktúru,
- environmentálne dôsledky,
- sociálno-ekonomické dôsledky,
- územno-technické dopady,
- širšie územné vplyvy a potreby regiónu.

Dôležitosť jednotlivých kritérií je stanovená ich záväznosťou. Všetky použité kritériá hodnotenia sú určené a stanovené hlavne z hľadiska trvalo udržateľného rozvoja. Optimálny variant územnoplánovacej dokumentácie obce Podhájska bude možné určiť až na záver posudzovania strategického dokumentu po jeho prerokovaní a prerokovaní samotnej navrhovanej územnoplánovacej dokumentácie s dotknutými orgánmi a verejnosťou.

2. Porovnanie variantov

Obci Podhájska s počtom obyvateľov menším ako 2000 obyvateľov nevyplýva v zmysle Zákona č.50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku

v znení neskorších predpisov povinnosť spracovania územného plánu obce vo variantoch.

Nulový variant predstavuje súčasný stav využívania riešeného územia – katastrálnych území obce v rozsahu jeho zastavaného územia a plôch mimo zastavaného územia. Tento variant predstavuje nespracovávanie novej územnoplánovacej dokumentácie obce. To by znamenalo, že nebude mať aktuálny záväzný plánovací a rozvojový dokument, ktorý by usmerňoval a koordinoval všetky činnosti rozvoja v rámci katastrálneho územia obce.

Ďalším variantom je hodnotený návrh územnoplánovacej dokumentácie. Pri porovnaní nulového variantu s hodnoteným návrhom ako celkom je možné konštatovať, že navrhovaný územný plán je pre obyvateľstvo a rozvoj obce výhodnejší, pretože rieši existujúce alebo potenciálne environmentálne záťaže s cieľom eliminovať negatívne vplyvy na životné prostredie obce vrátane jeho obyvateľov. Vytvára tiež predpoklady na zlepšenie ekonomického postavenia obce. Predpokladané vplyvy vyplývajúce z navrhovanej dokumentácie spolu s opatreniami na elimináciu týchto vplyvov definovaných v záväznej časti územnoplánovacej dokumentácie nevytvárajú takú antropogénnu záťaž v území, ktorá by významne negatívne ovplyvnila súčasný stav životného prostredia obce, prípadne jej okolia.

Ako vyplýva z ustanovenia § 1 zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku v znení neskorších predpisov, základným cieľom územnoplánovacej dokumentácie obce je sústavne a komplexne riešiť priestorové usporiadanie a funkčné využitie územia, určiť jeho zásady, navrhnuť vecnú a časovú koordináciu činnosti ovplyvňujúcich životné prostredie, ekologickú stabilitu, kultúrno-historické hodnoty územia, územný rozvoj a tvorbu krajiny v súlade s princípmi trvalo udržateľného rozvoja. Územné plánovanie utvára predpoklady pre trvalý súlad všetkých činností v území s osobitným zreteľom na starostlivosť o životné prostredie, dosiahnutie ekologickej rovnováhy a zabezpečenie trvalo udržateľného rozvoja, pre šetrné využívanie prírodných zdrojov a pre zachovanie prírodných, civilizačných a kultúrnych hodnôt.

Stratégia územného rozvoja obce bude zameraná na zlepšovanie životných podmienok pre obyvateľov a odstraňovanie čiastkových deficitov v oblasti

základnej infraštruktúry. Bude sledovať jednak využitie vnútorných potenciálov, a súčasne presadzovať územnú expanziu vo vybraných častiach.

Základné dôvody obstarania územnoplánovacej dokumentácie:

- zosúladenie rozvojových potrieb obce s požiadavkami rozvojových a plánovacích dokumentov na nadradenej úrovni, najmä s Územným plánom regiónu Nitrianskeho kraja a jeho Zmenami a doplnkami č. 1,
- prehodnotenie pôvodných koncepcií rozvoja územia a koncepcií súvisiacich s riešením problematiky základného komunikačného systému obce a koncepcií riešiacich rozvoj technického vybavenia obce,
- preskúmanie disponibility plôch na rozvoj funkčno-priestorového systému obce,
- vymedzenie pozemkov pre ďalší rozvoj bytovej výstavby, občianskej vybavenosti, športu a verejnej zelene,
- vytvorenie podmienok pre rozvoj rekreácie, cestovného ruchu, vidieckej turistiky a agroturistiky,
- vytvorenie podmienok pre malé prevádzky a pre rozvoj drobného podnikania,
- zhodnotenie možností pre rozvoj poľnohospodárskej výroby a lesného hospodárstva,
- zhodnotenie možnosti rozšírenia jestvujúcej výrobnéj zóny,
- potreba zlepšenia dopravnej siete a technickej vybavenosti obce.

Hlavné úlohy a ciele pre riešenie územného plánu obce:

- stanoviť koncepciu dlhodobého rozvoja obce, jeho stratégie a zásady tohto rozvoja,
- určiť regulatívy priestorového usporiadania a funkčného využívania územia obce v rozsahu jeho administratívno-správneho územia, osobitne však v zastavanom území obce a na území novo navrhovanej zástavby,

- rozvojovú koncepciu obce vo všetkých jej funkčných zložkách riešiť s ohľadom na racionálne využívanie prírodných zdrojov tak, aby sa neprekročilo únosné zaťaženie územia a aby boli zabezpečené podmienky pre trvalo udržateľný rozvoj obce a ekologickú stabilitu krajiny na jeho katastrálnom území,
- dopravný systém obce riešiť vo vzťahu na nadradenú dopravnú sieť, stanoviť zásady rozvoja dopravného systému v riešenom území,
- vymedziť územia pre novú bytovú výstavbu prevažne rodinných domov v zastavanom i mimo zastavaného územia obce s možnosťou umiestnenia podnikateľských aktivít v objektoch rodinných domov alebo pri nich,
- dobudovať ubytovacie kapacity a služby súvisiace s rozvojom rekreácie v nadväznosti na jestvujúce termálne kúpalisko národného až medzinárodného významu,
- dobudovať občiansku vybavenosť s ohľadom na riešenie kapacít sociálnej infraštruktúry najmä pre starších obyvateľov obce,
- navrhnuť územné a priestorové zásady pre urbanisticko-architektonickú úpravu jadra obce – verejná zeleň, pešie komunikácie a priestory, parkoviská,
- vytvoriť podmienky pre rozvoj pracovných príležitostí v oblasti služieb, rekreácie, poľnohospodárstva, lesného hospodárstva a výroby,
- zvýšiť súčasný štandard technickej vybavenosti obce s dobudovaním kanalizácie vrátane rozšírenia ČOV, riešením požiarnej ochrany a zabezpečením intravilánu obce proti veľkým vodám,
- znížiť negatívne dopady na životné prostredie obce hlavne z automobilovej dopravy vrátane zlepšenia dopravnej siete,
- zvýšiť ekologickú stabilitu územia zväčšením plôch vzrastlej stromovej a krovitej vegetácie v zastavanom území ako aj v celom katastrálnom území obce,
- stanoviť zásady a regulatívy urbanistickej a priestorovej štruktúry, verejnej technickej infraštruktúry, ochrany životného prostredia, ochrany prírody a tvorby krajiny a kultúrno-historických hodnôt,
- vymedziť verejnoprospešné stavby,
- stanoviť priority a postupnosť realizácie verejnoprospešných stavieb.

Z hľadiska splnenia požiadaviek zadania a urbanistickej koncepcie sa preferuje schválenie riešeného návrhu územnoplánovacej dokumentácie, ktoré predstavuje optimálne riešenie z hľadiska dlhodobej perspektívy rozvoja obce. Z pohľadu vplyvov návrhu riešenia na životné prostredie možno zaradiť posudzovaný rozvoj, za rozvoj aktivít bez výrazných negatívnych vplyvov na obyvateľstvo, obytné prostredie a okolitú krajinu. Realizáciou zámerov navrhovaných v územnoplánovacej dokumentácii dôjde k zlepšeniu celkového stavu životného prostredia a kvality života obyvateľov obce.

VI. Metódy použité v procese hodnotenia vplyvov územnoplánovacej dokumentácie na životné prostredie a zdravie a spôsob a zdroje získavania údajov o súčasnom stave životného prostredia a zdravia

Proces hodnotenia vychádza metodicky najmä zo zákona č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie v znení neskorších predpisov.

Samotná územnoplánovacia dokumentácia i správa o hodnotení vychádzajú z komplexných prieskumov a rozborov územia obce vykonaných v procese spracovávaní územného plánu obce, zo zadania územnoplánovacej dokumentácie obce, ktoré určilo rozsah riešenia územnoplánovacej dokumentácie a v neposlednom rade zo samotného spracovávaného návrhu územnoplánovacej dokumentácie obce.

Pri hodnotení vplyvov územnoplánovacej dokumentácie na životné prostredie bolo do úvahy vzaté predovšetkým hodnotenie predpokladaných vplyvov na životné prostredie vybraných funkčných plôch, stavieb a činností navrhnutých v rámci riešenia územného plánu a odhad ich významnosti podľa prílohy č.5 k zákonu č. 24/2006 Z.z. v znení neskorších predpisov na základe poznania krajiny a bioty riešeného územia. V procese hodnotenia vplyvov územnoplánovacej dokumentácie sa vychádzalo zo známych publikovaných informácií o území, vrátane environmentálnych dokumentácií súvisiacich s riešenou problematikou, z vlastných poznatkov posudzovateľa o území, zo skúseností s obdobnými dokumentáciami, ako i z limitov určených všeobecne záväznými právnymi predpismi a záväznou časťou územnoplánovacej dokumentácie.

V procese hodnotenia územnoplánovacej dokumentácie boli zároveň použité všeobecne známe informácie o území publikované napríklad na internetových portáloch (Obec Podhájska, Katastrálny úrad, pôdny portál, portál SHMÚ) ako aj všeobecne záväzné právne predpisy. Na základe všetkých týchto údajov boli zostavené údaje o vstupoch a výstupoch, charakteristika súčasného stavu životného prostredia a následne boli zhodnotené a popísané všetky známe predpokladané vplyvy pripravovanej územnoplánovacej dokumentácie na životné prostredie.

Zo záverov správy je možné konštatovať, že realizáciou riešenia územného plánu obce a stanovením navrhnutých regulatívov dôjde k zlepšeniu celkového stavu životného prostredia a kvality života obyvateľov obce.

VII. Nedostatky a neurčitosti v poznatkoch, ktoré sa vyskytli pri vypracúvaní správy o hodnotení

Pri vypracovaní tejto správy o hodnotení územnoplánovacej dokumentácie je nutné upozorniť na problematické zdôvodňovanie vplyvov „územnoplánovacej dokumentácie“ na životné prostredie. Samotný územný plán nemá priamy vplyv na životné prostredie, pretože ide o plánovací dokument a jeho riešenie vychádza z princípov trvalo udržateľného rozvoja.

Možné nedostatky vyplývajú zo skutočnosti, že chýbajú aktuálne údaje, charakterizujúce merateľný stav zložiek životného prostredia a faktorov ovplyvňujúcich životné prostredie (údaje o kvalite a stave ovzdušia, povrchových vôd, podzemných vôd a pôdy).

Neurčitosti vyplývajú z faktu, že posudzovanie vplyvov územnoplánovacej dokumentácie na životné prostredie je predprojektovou etapou, v ktorej sa overujú limity územia. Preto na základe návrhu územnoplánovacej dokumentácie ešte nie je možné určiť, o aké konkrétne spôsoby a metódy realizácie činností v rámci navrhovaných funkčných plôch pôjde. Zároveň nie je známy ani presný termín realizácie navrhovaných činností a nie sú k dispozícii všetky detailné technické údaje. Tie sa budú riešiť pri príprave konkrétnej činnosti na realizáciu v ďalších stupňoch územného a stavebného konania.

Samotný územný plán nemá priamy vplyv na životné prostredie, nakoľko ide o plánovací dokument a nie je možné vopred určiť, ktoré z navrhovaných aktivít sa budú v skutočnosti realizovať. Návrh záväznej časti však stanovuje zásadné limity a regulatívy, ktoré budú usmerňovať činnosť v území.

Územný plán však aj napriek určeniu limitov a regulatívov nekonzervuje stav v území a vzhľadom na to, že obec je prvok, ktorý sa vyvíja, je možné na základe skúseností a požiadaviek obstarávať zmeny a doplnky tejto dokumentácie.

Uvedené neurčitosti a nedostatky nie sú zásadného charakteru a všetky známe podstatné okolnosti pre posúdenie návrhu územného plánu obce Podhájska boli v správe o hodnotení vplyvu na životné prostredie zohľadňované.

VIII. Všeobecne záverečné zhrnutie

Navrhovaná územnoplánovacia dokumentácia je spracovaná v zmysle zákona č. 50/1976 Z.z. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení neskorších predpisov a v zmysle vyhlášky č. 55/2001 Z.z. o územnoplánovacích podkladoch a územnoplánovacích dokumentáciách.

Obec Podhájska nemá v súčasnosti pre ďalší rozvoj obce platnú aktuálnu územnoplánovaciu dokumentáciu. Pre riadenie rozvoja obce, je nevyhnutné riadiť sa koncepčným dokumentom s jasne stanovenými územno-priestorovými pravidlami a zásadami pre realizáciu nových aktivít.

Územný plán predstavuje základný záväzný dokument na usmerňovanie a regulovanie vývoja obce a dosiahnutie súladu všetkých činností v obci. Územný plán pozostáva z textovej a grafickej časti. Textová časť je rozdelená na smernú časť a záväznú časť. V záväznej časti sú definované zásady a regulatívy priestorového usporiadania obce, prípustné, obmedzené a zakázané funkčné využívanie plôch. Záväzná časť ďalej obsahuje zásady a regulatívy starostlivosti o životné prostredie, územný systém ekologickej stability a tvorby krajiny, zásady a regulatívy využívania prírodných zdrojov a kultúrno-historických hodnôt, zásady a regulatívy dopravného a technického vybavenia a občianskeho vybavenia územia. Zároveň sú v záväznej časti určené plochy pre verejnoprospešné stavby a navrhuje hranice zastavaného územia obce.

Riešenie Územného plánu obce Podhájska vychádza z odborných poznatkov a analýz, ktoré boli vypracované podľa ustanovení zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku v znení neskorších predpisov a v súčasnosti platných vykonávacích predpisov k uvedenému zákonu. Riešenie zároveň rešpektuje všetky ostatné relevantné legislatívne nariadenia a usmernenia. Obci nevyplýva zákonná povinnosť spracovania územného plánu obce vo variantoch a z toho dôvodu bol návrh vypracovaný v jednom variante, pričom súčasný stav je predstavovaný nulovým variantom.

Územný plán umožňuje dostatočný rast obce v oblasti bývania v rodinných domoch, navrhuje usmernené využitie rekreačného potenciálu obce, rieši environmentálne problémy ako je kanalizácia a odpady, rešpektuje prvky ekologickej stability územia a vyhlásené a navrhované chránené územia. V záväznej časti definuje aj ekostabilizačné opatrenia a verejnoprospešné stavby.

Územný plán obce zásadným spôsobom nemení funkčné zónovanie a funkčné využívanie jednotlivých plôch obce. Riešenie územnoplánovacej dokumentácie predstavuje vhodný rozvojový dokument pre obec Podhájska v dlhodobom horizonte, umožňuje primeraný rozvoj obce v oblasti bývania, občianskej vybavenosti, rekreácie a rozvoj zamestnanosti s príslušnou dopravnou a technickou vybavenosťou.

Navrhovaná územnoplánovacia dokumentácia obce Podhájska neprináša žiadne návrhy a zámery, ktoré by zhoršovali životné prostredie, poškodzovali prírodu a krajinu, ale naopak prináša riešenie pre skvalitnenie životného prostredia, revitalizáciu prírodného zázemia a tvarovanie krajiny so zvýšením ekologickej stability.

Vplyv jednotlivých zámerov na životné prostredie bude v prípade splnenia limitov Prílohy č. 8 zákona č. 24/2006 o posudzovaní vplyvov na životné prostredie v znení neskorších predpisov potrebné posúdiť v rámci samostatného procesu posudzovania vplyvov na životné prostredie v zmysle platnej legislatívy.

Záverom konštatujeme, že návrh riešenia územného plánu predstavuje vhodný rozvojový dokument pre obec Podhájska, umožňuje primeraný rozvoj v oblasti bývania, občianskej vybavenosti, rekreácie a športu, zelene a výroby s príslušnou dopravnou a technickou vybavenosťou. Neprináša žiadne návrhy, ktoré by neúmerne zhoršovali životné prostredie, poškodzovali prírodu a krajinu a

negatívne vplývali na zdravie obyvateľov. Riešenie prináša územné predpoklady pre výrazné skvalitnenie životného prostredia, revitalizáciu prírodného zázemia a tvarovanie krajiny so zvýšením ekologickej stability.

IX. Zoznam riešiteľov a organizácií, ktoré sa na vypracovaní správy o hodnotení podieľali, ich podpis (pečiatka)

Ing. Vladimír Čulík, Holešovská 26, 951 93 Topoľčianky

X. Zoznam doplňujúcich analytických správ a štúdií, ktoré sú k dispozícii u navrhovateľa a ktoré boli podkladom na vypracovanie správy o hodnotení

- Prieskumy a rozборы Územného plánu obce Podhájska
(Ing. arch. Vlasta Čamajová – autorizovaný architekt, Žiar nad Hronom, November 2016)
- Zadanie Územného plánu obce Podhájska
(Ing. arch. Vlasta Čamajová – autorizovaný architekt, Žiar nad Hronom, Február 2017)
- Návrh Územného plánu obce Podhájska
(Ing. arch. Vlasta Čamajová – autorizovaný architekt, Žiar nad Hronom, Júl 2017)
- Konceptia územného rozvoja Slovenska - KURS 2001
(Aurex, Bratislava, 2002)
- Zmeny a doplnky Konceptie územného rozvoja Slovenska
(Aurex, Bratislava, 2011)
- Územný plán regiónu Nitrianskeho kraja
(Aurex, 2012)
- Územný plán regiónu Nitrianskeho kraja – Zmeny a doplnky č. 1
(Aurex, 2015)
- Údaje zo sčítania obyvateľov, domov a bytov z roku 2011

(Štatistický úrad SR)

- Atlas krajiny SR
(MŽP SR, Bratislava, 2002)
- Správa o kvalite ovzdušia a podiele jednotlivých zdrojov na jeho znečisťovaní v SR za roky 2003-2013
- Environmentálna regionalizácia Slovenskej republiky 2010,
(MŽP SR, Bratislava, 2010)

XI. Dátum a potvrdenie správnosti a úplnosti údajov podpisom
(pečiatkou) oprávneného zástupcu navrhovateľa

V obci Podhájska, dňa

Ing. Vladimír Bakoš, starosta obce